Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 110 (3005) ЧОРШАНБА
12 МАЙ 1976 й.
Газета 1966 йил 1 январдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Кам маблағ сарфлаб кўпроқ, сифатли маҳсулот ишлаб чиқарайлик

• Тошкент—мамлакатга

Москва ва Ленинградга

«Учқун» фирмаси коллективи ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг номи 50 дан ортади. Улар крепдешинли, ипакли рўмоллар, лентали безаклардир. Йил бошидан буён планга қўшимча 250 минг сўмлик маҳсулот чиқарилди. Меҳнат унумдорлиги беш процент оширилди.

Фирма маҳсулотлари мамлакатимизнинг турли шаҳарларига кўплаб жўнатилмоқда. Ленинграддаги «Берёзка» магазинидан ҳам тез-тез буюртма олиб турилади.

Бугун

КОРХОНА МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ КАТТА БИР ТУРКУМИ МОСКВА, ЛЕНИНГРАД, ОДЕССА, ФАРҒОНА ВА БОШҚА ШАҲАРЛАРГА ЖЎНАТИЛДИ.

• Тошкент—жаҳонга

Биринчи марта

«СССР 50 йиллиги» номли Тошкент трактор заводида ишлаб чиқарилаётган қишлоқ хўжалик машиналарини 20 га яқин чет мамлакатлар оляпти.

Заводнинг буюртмачилари сафига Эфиопия ҳам қўшилди. Бу йил ана шу мамлакатга бир неча трактор ва прицеп ҳамда эҳтиёт қисмлар жўнатилади.

Бугун

ЗАВОД МАҲСУЛОТЛАРИНИ ОРТИШ ПАВИЛЬОНИДАН ПАХТАНИ ҚОП-ҚАНОРСИЗ ТАШИЙДИГАН 30 ТА ПРИЦЕП ЭФИОПИЯ ПОЙТАХТИ — АДДИС АБЕБА ШАҲРИГА ЖЎНАТИЛДИ.

Тошкент тепловоз депосининг машинисти Иван Шилин ўз касбини жуда пухта эгаллаб олган. У халқ хўжалиги юкларининг график бўйича манзилига етказилишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда. Оғир юкли составларни бошқаришда маълум тажриба тўплаган Иван Шилин ёш машинистлар билан ўз касби сирларини бажонидил ўртоқлашади.

СУРАТДА: илғор машинист Иван Шилин.

Тўққиз миллион тонна юк

Бугун

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ БОШҚАРМАСИГА ҚАРАШЛИ ТОВАР СТАНЦИЯЛАРИНИНГ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ЙИЛ БОШИДАН БУЁН МАМЛАКАТИМИЗНИНГ ТУРЛИ САНОАТ МАРКАЗЛАРИГА ЮБОРГАН ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ЮКЛАРИ ТЎҚҚИЗ МИЛЛИОН ТОННАДАН ОШИБ КЕТДИ. Шунча юк 384 минг вагонда ташилди. Темирйўлчилар юкларни вагонларга зичлаб жойлаштириш натижасида йил бошидан буён мингдан ортик вагонни тежаб қолдилар.

Ҳозирги пайтда темирйўл бўйлаб асосан қурилиш материаллари, цемент, кўмир, саноат хом ашёси, минерал ўғитлар қишлок хўжалик техникаси воситалари ташилмоқда.

Бугун ана шу юклар қаторига деҳқонлар етиштирган сабзавот маҳсулотлари ҳам қўшила бошланди. Темирйўлчилар Москва, Куйбишев, Ғарбий Сибирь темир йўл бошқармаларига вагонларда редиска жўната бошладилар. Шу ойнинг ўзида 600 вагонда шундай маҳсулот юборилиши мўлжалланган. Айни пайтда ёзги пишиқчилик мавсумига ҳам қизғин тайёргарлик кўрилмоқда.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетида

ҚОЛОҚЛАРСИЗ, УНУМЛИ ВА СИФАТЛИ ИШЛАЙЛИК

Тошкент шаҳар партия комитети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Янгийўл шаҳри коллективлари ва ташкилотларининг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» деган шиор остида ишлаш ҳамда КПСС XXV съезди қарорлари асосида ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш ҳаракатини ривожлантириш соҳасидаги ташаббуси тўғрисида»ги қарори асосида қарор қабул қилди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг қарорида таъкидланадики, Тошкент шаҳридаги корхоналар ва ташкилотларнинг меҳнат коллективлари ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат натижаларининг яхши бўлишини таъминлаш, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирмоқдалар. Ҳар бир корхонада меҳнат унумдорлигини ошириш, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланиш, хом ашё ва материалларни тежаш, маҳсулот сифатини ва турини яхшилашга хизмат қиладиган резервларни қидириш давом этмоқда.

Партия ташкилотлари томонидан социалистик мусобақага раҳбарлик қилиш бўйича изчил ташкилий-сиёсий ишлар амалга оширилганлиги туфайли шаҳар саноати шу йилнинг тўрт ойлик топшириғини муваффақиятли бажарди, пландан ташқари 28,5 миллион сўмлик саноат маҳсулоти реализация қилинди.

Район партия комитетлари, саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, савдо ташкилотлари, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари бошланғич партия ташкилотлари янги ташаббуслар ва ватанпарварлик ҳаракатларини ўрганиш ва ёйиш бўйича катта ишларни амалга оширмоқдалар.

Ҳамза ва Киров районлари саноат корхоналарининг, шунингдек асбобсозлик заводи, 1-пойафзал фабрикаси, 153-қурилиш тресты, 3-автокомбинат ва бир қатор савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш корхоналари коллективлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Лихачёв номидаги автомобиль заводида сўзлаган нутқини қизғин маъқуллаб, янгийўлликларнинг ташаббусига биринчилар қатори қўшилдилар.

Ҳамза райони меҳнат коллективлари аввалги мажбуриятларини қараб чиқиб, саноат маҳсулотлари реализация қилиш йиллик планини илгари белгиланганидек 20 декабрда эмас, балки 15 декабрда бажариш, пландан ташқари 2,2 миллион сўмлик фойда олиш, хом ашё ва материалларни тежаш ҳисобига 1,2 миллион сўмлик халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришга қарор қилдилар. Технологияни такомиллаштириш, янги ускуналарни ўзлаштириш ва кадрлар маҳоратини ошириш ҳисобига маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш белгиланди.

Киров районининг барча саноат корхоналари ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили учун олган социалистик мажбуриятларини муддатидан олдин бажариш мажбуриятларини олишди. Улар меҳнат унумдорлигини 1976 йил планига нисбатан 1,5 процент ўстиришга, 100 хил янги буюмлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ва ўзлаштириш, районнинг барча саноат корхоналарида маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системасини жорий этишга қарор қилдилар.

1-пойафзал фабрикасининг коллективи аввалги олган мажбуриятига қўшимча равишда 300 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш, категориядаги буюмлар ишлаб чиқаришни белгиланганидан икки баравар кўпайтиришга қарор қилди.

3-автокомбинат меҳнаткашлари планга қўшимча 5 минг соатлик иш бажариш ва паркдан фойдаланиш коэффициентини 0,79 дан 0,8 га етказиш, автомобилларнинг бекор туриб қолиш ҳолларига барҳам бериш ва ремонт ишларини тубдан яхшилаш мажбуриятини олишди.

Асбобсозлик заводи, 153-қурилиш тресты, Чилонзор район ошхоналар тресты, Марказий универмаг, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг «Новинка» трикотаж ательеси коллективлари ҳам ўз мажбуриятларини қайта кўриб чиқишди ва янгийўлликлар ташаббусига қўшилишиб, қолоқларсиз ишлашга сўз бердилар.

Бу корхоналарнинг партия ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари томонидан КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва бутун иш сифатини яхшилаш бўйича аниқ тадбирлар белгилаб чиқилди.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети Ҳамза ва Киров районлари саноат корхоналари, қурилиш, транспорт, савдо, умумий овқатланиш ва маиший хизмат кўрсатиш ташкилотлари, партия ташкилотларининг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» ҳаракатини янада ривожлантириш бўйича ижобий ишларини маъқуллади.

Район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган янгийўлликлар ташаббусининг кенг ёйилишини таъминлаш бўйича ташкилий ва оммавий-сиёсий ишлар кўламини янада кучайтиришлари лозим.

КПСС XXV съезди қарорлари асосида ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича аниқ тадбирлар белгилаш ва бу тадбирларнинг ўнинчи беш йиллик давомида тўла бажарилишига эришиш керак.

Шаҳар газеталари, шаҳар радио ва телевидениесига «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» ҳаракатини янада ривожлантириш бўйича социалистик мусобақани ташкил этиш тажрибасини мунтазам ёритиб бориш таклиф этилди.

• УМРИ БОҚИЙ ДЎСТЛИК

Буюртма тайёр

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводининг коллективи Байкал — Амур магистрали қурувчиларининг кўплаб буюртмаларини бажо келтирмоқда.

Бугун

завод дарвозасидан тўртта вагонларни тепловоз темир йўл орқали етаклаб кетди. Бу вагонларни ремонтчилар алоҳида меҳр билан тайёрлашди. Чунки, у Байкал — Амур қурувчилари буюртмаси эди. Ҳар бир вагонда ўн олти кишилик бригада аъзолари бемалол яшайдилар. Магистрал бунёдкорлари учун барча қулайликлар яратилган. Жумладан, ҳар бир вагонда ошхона, душхона, кийим қуритиш хонаси бўлиб, яшаш хоналарида кишилар телевизор кўришлари, радио тинглаб, дам олишлари мумкин.

— БАМ қурувчиларининг буюртмалари сифатли бажарилиши учун биз ҳамма имкониятларни ишга солдик, — дейди ёғочни қайта ишлаш участкасининг мастери Н. В. Ермаков. — Қурувчиларни совуқдан ҳимоя қилиш учун биз вагонларга қўшимча равишда қалин девор ва шиплар ўрнатдик, салонларга пластиклар қопладик. Ишимиз БАМ қурувчиларига ёқса, биз меҳнатимиздан мамнун бўламиз. Бу участкадан ташқари буюртманинг ўз вақтида сифатли бажарилишида П. Саломин ва Н. Колбаснилар бошлиқ электриклар ва ремонтчилар бригадалари ҳам жонбозлик кўрсатишди.

ИЮНЬ ОЙИ ҲИСОБИГА

«Главташкентстрой»-га қарашли 6 темирбетон буюмлари заводининг Николай Логинов бошлиқ бетончилар бригадаси коллективи

Бугун

дан бошлаб июнь ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқара бошлади.

Йил бошидан буён 5 минг кубометрга яқин темир-бетон маҳсулотлари тайёрлаган бригада коллективи шаҳримиз қурилиш объектларини ўз вақтида бинокорлик материаллари билан таъминлаб келяпти. Коллектив бор имкониятларни ишга солиб «Беш кунлик топшириқни тўрт кунда бажарамиз» ташаббусига қўшилиб меҳнатда яхши кўрсаткичларни қўлга киритмоқда.

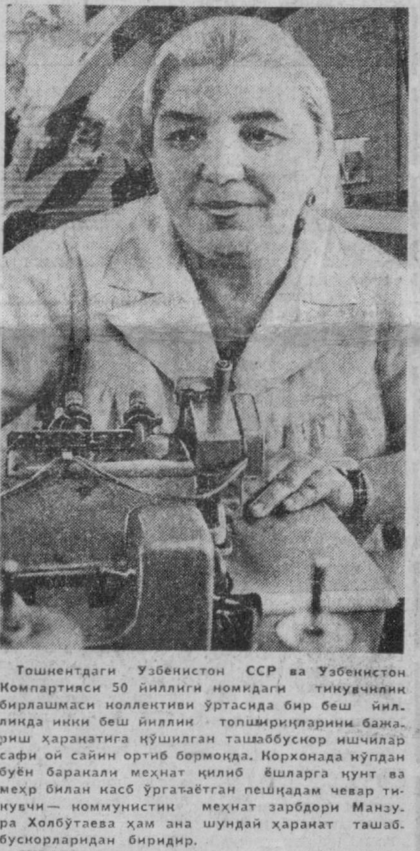

Тошкентдаги Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номидаги тикувчилик бирлашмаси коллективи ўртасида бир беш йилликда икки беш йиллик топшириқларини бажариш ҳаракатига қўшилган ташаббускор ишчилар сафи ой сайин ортиб бормоқда. Корхонада кўпдан буён баракали меҳнат қилиб ёшларга қунт ва меҳр билан касб ўргатаётган пешқадам чевар тикувчи — коммунистик меҳнат зарбдори Манзура Холбўтаева ҳам ана шундай ҳаракат ташаббускорларидан биридир.

СУРАТДА: М. Холбўтаева.

М. Нуриддинов фотолари.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИ СЕКРЕТАРЛАРИ СЕМИНАРИ

КЕЧА

Тошкент шаҳар партия комитетининг мажлислар залида шаҳар партия комитети ўтказаётган шаҳар машинасозлик ва металлни қайта ишлаш ва электротехника саноати, энергетика корхоналари бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинари ўз ишини бошлади.

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев ялпи йиғилишда, семинар қатнашчилари ҳузурида «КПСС XXV съезди қарорларини бажариш юзасидан шаҳар партия ташкилотларининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин ва шаҳар партия комитетининг секретари Б. Ғ. Халилов КПСС XXV съезди қарорлари асосида партиянинг раҳбарлик ролини янада оширишнинг омили бўлган партиявий ишлар услубини такомиллаштириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш борасида шаҳар партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисида гапириб бердилар.

Ўзбекистон ССР Госплани раисининг ўринбосари А. К. Эргашев ва республика Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитети раиси Э. Б. Нордман республиканинг иқтисодий ва маданий тараққиёти ҳамда ҳозирги даврдаги идеологик кураш тўғрисида лекция ўқишди.

Бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг семинари ўз ишини давом эттирмоқда.

ҲИНДИСТОН — ТОШКЕНТ ФЕСТИВАЛИГА

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон 19 майда Тошкентда очиладиган Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатлари Халқаро кинофестивалида тўртинчи марта қатнашади.

Бу йил Ҳиндистон кинематографиясидан фестивалга режиссер Тарун Мазумдар билан ёш режиссёр Г. В. Айер қатнашадилар. Тарун Мазумдар Тошкентда бўлиб ўтган аввалги фестивалда «Чексиз олам» фильми билан қатнашган ва совет томошабинларига танилган эди. Г. Айер канада тилида «Оққуш қўшиғи» фильми билан қатнашган эди. Норасмий кўрикларда ҳинд кинематографиячиларининг йигирмадан ортиқ фильми намойиш қилинади.

Ҳиндистон режиссёр ва артистларидан кўп кишилик делегация совет томошабинлари билан бўладиган учрашувларга тайёрланмоқда. Булар орасида Совет Иттифоқининг қадрдон дўсти Раж Капур, 1975 йилги энг яхши ҳинд актрисаси Шафи Азмий, артистлардан Зинат Атаман, Кети Мирза ҳам бор.

Кети Мирза учун бу совет кино санъати билан биринчи учрашув эмас. Бу актриса совет-ҳинд санъаткорлари биргаликда яратган «Ганг узра тонг» фильмида муваффақият билан қатнашган.

Совет Иттифоқига қилинган ҳар бир сафар, дейди Кети Мирза, бу катта байрам, совет киноси ва театри арбоблари билан учрашиш имконини берадиган, ўзингнинг кинодаги ролингга янгича назар билан қараш, ишинг учун керак бўладиган янгилик ўрганишга имкон берадиган қувончли воқеадир.

Ҳиндистон киностудиясининг вакиллари ҳам Тошкент кинофестивалига катта режалар билан келадилар. «Экран» кинохафталиги Тошкент кинофестивали турли қитъалардаги кино арбоблари ўртасида ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлайдиган, ижодий алоқаларга кенг йўл очадиган анжуман деб таъкидлаб ўтади.

НАМУНАЛИ ХИЗМАТИ УЧУН

Куни кеча Куйбишев район партия комитети биносида бўлган район медицина ходимларининг активи КПСС XXV съезди қарорларини ҳаётга кенг тадбиқ қилиш шиори остида ўтди.

Район соғлиқни сақлаш бўлими мудири К. Т. Расулова районда соғлиқни сақлаш муассасаларининг моддий-техника базасини янада ривожлантириш истиқболлари ҳақида доклад қилди. Докладчи ва йиғилишда сўзга чиққан Н. Крупская номли болалар санаторийси бош врачи К. И. Юсупова, 14-болалар поликлиникаси катта ҳамшираси Ш. Кўчарова, 9-болалар поликлиникасининг мактаб врачи Э. С. Катаева, район санитария-эпидемиология станцияси партия ташкилоти секретари Л. Ступникова ва бошқалар медицина хизмати кўрсатиш сифати ва маданиятини ошириш, профилактика, диагностика ва беморларни даволашда янги методларни тадбиқ этиш юзасидан жойларда олиб борилаётган ишлар ҳақида гапирдилар.

Актив йиғилиши қатнашчилари 1976 йилда намунали медицина хизматини кўрсатиш юзасидан оширилган мажбурият олдилар.

Тонгги газеталарда

▲ «КПСС XXV съезди қарорлари асосида пахтачиликни янада ривожлантириш юзасидан республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети II пленумининг қарори эълон қилинган.

▲ 11 май куни Катта Кремль саройида СССР кинематографчиларининг III съезди очилди. Съезд делегатлари партия XXV съезди қарорлари асосида совет кино санъатини янада ривожлантириш йўлларини, кино арбоблари олдида турган вазифаларни муҳокама қилдилар. Кинематографчиларнинг III съезди ўз ишини давом эттирмоқда.

▲ Сиёсий адабиёт нашриёти 1976 йил 30 апрелда И. А. Лихачёв номли Москва автомобиль заводи ишчилари билан бўлиб ўтган учрашувда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқининг текстини китобча қилиб чиқарди.

Нутқ кўп нусхада нашр этилди.

ШАҲАР—ҚИШЛОҚҚА

Сабзавоткорлар тортиғи

Пойтахт областининг Калинин, Оржоникидзе, Янгийўл, Тошкент районлари сабзавоткорлари мамлакатимизнинг Москва, Ленинград, Киев шаҳарлари, Узоқ Шарқ ва Сибирь ўлкасига пишиқчилик мавсумида 67 минг тоннадан зиёд пиёз, редиска, карам, бодринг ва помидор жўнатишга аҳд қилдилар. Май ойининг дастлабки кунларида Москва шаҳрига Тошкент области далаларида етиштирилган сабзавот маҳсулотларидан 7 тоннаси юборилди.

ДАСТУРХОНИМИЗ МЎЛ-КЎЛ БЎЛАДИ

Пойтахт область Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхози шаҳарликларни мўл-кўл сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаб келаётган хўжаликлардан бири ҳисобланади. Бу ерда икки гектарлик теплица бўлиб, унинг ярим гектарида лимон, қолганида эса сабзавот, етиштирилади.

Теплица хўжалигининг С. Ўрмонов етакчилик қилаётган бригада аъзоларидан И. Икромов, Б. Ўрмонов, М. Қорабоева сингари ноз-неъмат бунёдкорлари зарбдорларча меҳнат қилишмоқда.

Бугун

га қадар улар эл дастурхонига 26 минг 500 тонна помидор, 10 минг 400 тонна бодринг, 1 тонна редиска, 4 тонна кўк пиёз, ярим тонна укроп, петрушка ва 600 килограмм карам етказиб беришди.

Дўстларимиз мамлакати — Германия Демократик Республикасида.
СУРАТДА: дрезденликлар чиннигул ишқибозлари.
Г. Багдасарян ва Р. Анопян фотоси, ТАСС фотохроникаси.

ОБ-ҲАВО

Тошкент шаҳри ва областида 13—14 май кунлари ҳаво ўзгариб туради. Ёғингарчилик бўлмайди. Секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат кечаси 10—15, кундуз кунлари 25—30 даража бўлади.

Дўстлар диёрида

Бугун

Тошкент Мюзик — Холл эстрада ансамбли коллективи қардош Қозоғистон республикасининг Олмаота шаҳридаги В. И. Ленин номли маданият саройида ўз гастролларини бошлади.

Қозоғистонлик дўстларимиз бир неча кун давомида Мюзик — Холлнинг танилган хонандаларидан Ўзбекистон ССР халқ артисти Б. Зокиров ҳамда эстрада артистлари Л. Зокирова, Ю. Тўраевлар ижросида куй ва қўшиқлар тинглайдилар.

Бу эстрада ансамбли коллективи чиқишини республикамиздагина эмас, балки кўплаб қардош республикалар меҳнаткашлари ҳам катта қизиқиш билан қарши олмоқдалар.

телетайп лентасидан

▲ ВАРШАВА. Балиқчиликни янада ривожлантириш — Польша Халқ Республикаси озиқ-овқат базасини ривожлантириш истиқболли программасида мўлжалланган энг муҳим вазифалардан бири. Беш йиллик мобайнида республикада балиқчиликнинг базаси анча кенгайтирилади. Жумладан ҳозирнинг ўзида балиқ тутилаётган кўпдан-кўп кўлларни тозалаш ва модернизация қилиш, балиқни боқиб кўпайтириш учун майдони 8,6 минг гектар янги ҳовузлар барпо этиш режалаштирилган.

▲ РИМ. Италияда чет эл туризмидан келадиган даромадлар камайиб кетмоқда. Шу йилнинг январь ойидагина чет эл туризмидан келадиган даромад ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 13,6 миллиард лира қисқарди.

▲ ТОКИО. Расмий статистика маълумотларига қараганда мамлакатда саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 1975 йилда бултургига нисбатан 10,9 процент қисқариб кетган. Айни пайтда умумий машинасозлик корхоналарида маҳсулот ишлаб чиқариш 17,1 процент, электр машинасозлиги 16,1 процент камайди. Кемасозлик ишлаб чиқариш қувватлари, шунингдек металлургия саноати иш билан бор-йўғи 70—80 процент таъминланган.

▲ ТРИПОЛИ. Бу йил давлат Ливиянинг ерсиз ва ери кам бўлган деҳқонларига қарийб беш мингта ер участкасини тақсимлаб беради.

Фаллоҳларга ер тақсимлаб берилиши, деб хабар қилишди Ливия қишлоқ хўжалиги министрлигида, мамлакатда қишлоқ хўжалиги маҳсулоти ҳажмини всосан кескин даражада кўпайтиришни кўзда тутади.

▲ КОЛОМБО. Шри Ланка фан-саноат тадқиқотлари институти анъанавий хом ашё бўлган чой, каучук, кокос маҳсулотларининг янги турларини вужудга келтириш борасида иш кўрмоқда. Совет олимлари мамлакатни иқтисодий ривожлантиришнинг ана шу муҳим вазифаларини ҳал этишда ўзларининг ланкалик ҳамкасбларига бир неча йилдан буён ёрдам бериб келмоқдалар.

(ТАСС).

ДАВР ТАҚОЗОСИ

Ш. РАШИДОВ,
Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари.

Ҳозирги вақтда бутун жаҳон сиёсий структурасида ажойиб ўзгаришлар юз бермоқда.

Социализм мамлакатларининг мислсиз муваффақиятлари, тинчлик ва социал тараққиёт кучларининг ғайрати империализмни анча чекинишга мажбур қилди. Империализмнинг нуфузли доиралари анча реалистик халқаро сиёсат томон бурилишга мажбур бўлдилар. Бунинг натижаси ўларок сўнгги йилларда кескинлик юмшатила бошланди, ўртоқ Л. И. Брежневнинг таъбири билан айтганда, кескинликнинг юмшатилиши «асосий тенденция» бўлиб қолди.

Турли-туман сохта революцион унсурларнинг, энг аввало маочиларнинг гўёки кескинликнинг юмшатилиши «социал статус-кво»ни сақлаш демакдир ҳамда у халқларнинг «революцион курашига ҳалақит беради» деб туҳмат гаплар ёғдиришига қарамай, худди ана шу сўнгги йилларда миллий озодлик ҳаракати доирасида янги ажойиб ғалабаларга эришилди. Империализмнинг Ҳинди-Хитойдаги ҳарбий интервенцияси тўла барбод бўлди. Ўз Ватанини бирлаштиришга эришган Вьетнам халқининг орзу-умидлари рўёбга чиқди, Лаос Халқ Демократик Республикаси ва Демократик Кампучия вужудга келди. Жанубий-Шарқий Осиёда вазиятнинг ўзгариши бутун Осиё қитъасида сиёсий иқлимни соғломлаштиришга қўшилган муҳим ҳиссадир.

Ҳинди-Хитойдаги озодлик курашининг ғалабалари билан деярли бир вақтда Африкада Португалия мустамлакачилик империяси қулади, қитъадаги мустақил мамлакатлар онласига янги ёш давлатлар қўшилди.

Ривожланаётган мамлакатларнинг империализмга қарши, барча эски, ўз моҳияти жиҳатидан капиталистик дунё билан ўзаро иқтисодий муносабатлардаги мустамлакачилик структурасини тубдан қайта қуриш учун кураши ҳозирнинг ўзидаёқ сезиларли самаралар келтирди, бу самаралар ҳозирги замон мустамлакачиликка қарши курашувчи кучларнинг улкан имкониятларидан, жаҳон социализми билан миллий озодлик ҳаракати иттифоқининг халқаро ишларга самарали таъсир ўтказаётганлигидан далолат бериб турибди.

Ёш мустақил давлатларнинг ватанпарвар кучлари уларнинг ҳамма муваффақиятлари СССР ва бошқа социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий қудрати оғишмай ўсиб бораётган шароитда ҳозирги даврнинг барча тинчликсевар ва прогрессив кучларининг мустаҳкамланиб бораётган бирдамлиги билан чамбарчас боғлиқ эканлигини ҳақли равишда таъкидламоқдалар. Бу муваффақиятлар капиталистик мамлакатларда меҳнаткашларнинг революцион кураши ривожланиб бораётганлиги билан, прогрессив халқаро, регионал ва миллий ижтимоий ҳаракатлар ҳамда ташкилотларнинг фаолияти билан ҳам боғлиқдир. Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ҳаракатининг фаолияти тўғрисида ҳам айни халқаро демократик жамоатчиликнинг халқларнинг империализмга қарши курашига қўшаётган умумий ҳиссаси доирасида гапириш мумкин. Бу тўғрида гапириш ана шу ҳаракатнинг актив, жанговар отрядларидан бири бўлган Осиё ва Африка мамлакатлари билан бирдамлик Совет комитетининг ташкил этилганлигига 20 йил тўлаётган бир пайтда айниқса ўринлидир.

Африка, Осиё мамлакатлари жамоатчилигининг бирдамлик ҳаракати 50-йилларнинг ўртасида миллий озодлик кураши зўр қудрат билан юксалган, Осиё ва Африка халкларининг ижтимоий-сиёсий фаолияти кучайган даврда туғилди.

Бирдамлик ҳаракати Жавоҳарлал Неру, Жамол Абдул Носир ва бошқа кўплаб атоқли арбобларнинг номи билан боғлиқдир. Улар икки қитъа антиимпериалистик кучларини жипслаштириш ташаббускорларидан эдилар. Шуниси диққатга сазоворки, Осиё қитъаси халқлари бирдамлигининг уюшган ҳаракатини бошлаб берган Осиё прогрессив ижтимоий кучлари конференцияси 1955 йил апрелида Деҳлида Осиё ва Африка мамлакатлари Бандунг конференциясидан сал олдинроқ бўлиб ўтган эди. Бу ҳар иккала воқеа Африка-Осиё халқларининг империализмга қарши курашида тарихий босқич бўлиб қолди.

Деҳли конференцияси ишида 14 мамлакат, жумладан Совет Иттифоқи вакиллари қатнашди. Бу конференция Осиё жамоатчилигига мурожаат қилиб, бирдамлик миллий комитетлари тузишга чақирди. Бу даъватга мувофиқ равишда 20 йил муқаддам, 1956 йил майида Совет комитети тузилди.

Деҳли конференцияси ғоялари Осиё ва Африка мамлакатларида ҳамда бутун дунёда кенг қўллаб-қувватланди. 50-йилларнинг иккинчи ярмида Африкада миллий озодлик ҳаракатининг юксалганлиги, Яқин Шарқда империализмга қарши курашнинг ўсганлиги Осиё ва Африка мамлакатларидаги прогрессив жамоатчиликнинг куч-ғайратини озодлик ва социал тараққиёт учун, мустақилликка эришишни мустаҳкамлаш учун кураш манфаатлари йўлида бирлаштиришни қатъият билан тақозо этарди. Африка-Осиё бирдамлиги ҳаракати 1957 йил декабрида Қоҳирада бўлиб ўтган Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги I конференциясида ташкилий жиҳатдан расмийлаштирилди.

Ўшандан буён ўтган йилларга қараб биз Африка, Осиё бирдамлиги ҳаракатининг муваффақиятини нима таъминлаб берди, деган муҳим саволни қўйишга ҳақлимиз. Аввало шуни айтмоқ керакки, Осиё ва Африка Халқлари бирдамлиги ташкилоти (ОАХБТ) аниқ ва равшан вазифаларни қўяди, кенг халқ оммасининг туб манфаатларини ифодалайди, унинг фаолияти ҳозирги замон миллий озодлик революцияларининг актуал проблемаларини ҳал қилишга қаратилган; ташкилот ўз фаолиятида мустамлакачиликка қарши империализмга қарши ва ирқчиликка қарши, янги мустамлакачиликка қарши, иқтисодий мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашда ҳаракат бирлиги каби Африка-Осиё халқлари ўртасидаги нуфузли принципларга амал қилмоқда.

Шу билан бирга равшанки, жаҳон социалистик ҳамдўстлиги Африка-Осиё халқларига самарали мадад бермаганда эди, империализм муқаррар равишда бутун қудрати билан миллий озодлик ҳаракатига қарши ҳамла қилган бўлур эди. Шу сабабли жаҳон прогрессив кучлари билан, социалистик мамлакатлар жамоатчилиги билан иттифоқ Африка-Осиё бирдамлиги ҳаракатини энг таъсирчан ва оммавий ҳаракатлардан бирига айлантиришга ёрдам берган ғоят муҳим омиллардан бири бўлди.

ОАХБТ ўз сафларида революцион-демократик партияларни, озодлик ҳаракатларини, бирдамлик миллий ташкилотларини империализмга қарши кураш асосида бирлаштириб, Африка-Осиё жамоатчилиги сиёсий онгининг ўсишига, уларнинг орасида интернационалистик принципларнинг қарор топишига ёрдам бериб, миллий озодлик курашининг ривожланишига жиддий таъсир ўтказганлигини ва ҳозир ҳам таъсир ўтказиб келаётганлигини алоҳида таъкидлашни истар эдик. Бирдамлик ҳаракати империализмга қарши курашнинг таъсирчан омили, миллий озодлик ҳаракати билан социализм дунёси ўртасидаги алоқаларни мустаҳкамлашнинг муҳим воситаси бўлиб қолди. Бирдамлик ҳаракати ҳаётийлик хусусиятини шу факт ҳам кўрсатиб турибдики, унинг кўпгина принциплари озодликка эришган мамлакатларда прогрессив ўзгартишлар практикасида мужассамлашмоқда.

Бу ўринда бирдамлик ҳаракати дуч келган қийинчиликлар ҳақида ҳам айтиб ўтмоқ керак. Бу — энг аввало маочиларнинг бузғунчилик фаолиятидир. Улар кўп йиллардан буён осиёликлар ва африкаликларнинг ирқий устунлиги тўғрисидаги сохта шиорни ишга солиб, уларни социалистик мамлакатлар жамоатчилигидан, жаҳон демократик кучларидан ажратиб юборишга, яккалаб қўйишга уринмоқдалар. Бироқ, Африка — Осиё бирдамлиги ҳаракати қатнашчиларининг кўпчилиги маочиларнинг гегемонлик режаларига принципиал зарба бердилар.

Совет жамоатчилиги бирдамлик ҳаракати вужудга келиши биланоқ унда ғоят актив иштирок этди. Африка — Осиё халқларининг озодлик ва мустақиллик учун, мустамлакачиликнинг шармандали системасини тугатиш учун курашига бутун чоралар билан ёрдам бериш ва бу курашни қўллаб-қувватлашни, ўз сиёсий мустақиллигини мустаҳкамлашга ва иқтисодий мустақилликка эришишга интилишларида ёш давлатларга кўмаклашишни мамлакатимиз жамоатчилиги ўзининг интернационал бурчи деб билди ва ҳозир ҳам шундай деб билади. Маълумки, бу КПССнинг бош йўлидан келиб чиқади. «Партиямиз, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида, — ўз озодлиги учун курашаётган халқларни қўллаб-қувватламоқда ва бундан буён ҳам қўллаб-қувватлайверади. Бу борада Совет Иттифоқи ўзи учун ҳеч қандай манфаат кўзламайди, концессиялар олишга интилмайди, сиёсий ҳукмронлик ўрнатишга ҳаракат қилмайди, ҳарбий базалар берилишини талаб қилмайди. Биз революцион виждонимизнинг, коммунистик эътиқодларимизнинг амри билан иш қиламиз».

Совет Иттифоқида бирдамлик ҳаракати фаолиятининг энг муҳим йўналишларини кўрсатиб ўтиш мумкин. Бу — мустамлакачилик ва ирқчиликни ҳамма шакллари ва кўринишлари билан бирга тўла тугатиш учун курашиш, БМТ Бош Ассамблеяси Совет Иттифоқининг ташаббуси билан 1960 йилда қабул қилган мустамлака мамлакатлар ва халқларга мустақиллик бериш тўғрисидаги тарихий Декларациясини амалга ошириш учун курашга халқаро жамоатчиликни сафарбар этишдир. Совет жамоатчилиги ўз мустақиллиги учун курашаётган кўпгина халқларга маънавий-сиёсий ва моддий ёрдам кўрсатди. Совет бирдамлик комитети ташкил этилгандан буён ўтган давр мобайнида Африка халқларининг, шу жумладан Анголада, Мозамбикда, Гвинея-Бисауда ватанпарварлик курашига бошчилик қилган озодлик ҳаракатлари ва революцион-демократик партиялар билан мустаҳкам алоқа боғлаб келди. Жанубий Африка, Намибия, Зимбабве халқларининг курашини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш комитет фаолиятида муҳим ўрин тутади. Империалистик агрессияга дучор бўлган халқларга таъсирчан ёрдам бериш билан боғлиқ бўлган масалалар ҳамиша унинг диққат марказида бўлди. Совет жамоатчилиги кенг доираларининг ташаббуси билан Совет бирдамлик комитетида Вьетнамни қўллаб-қувватлаш Совет комитети тузилди. Бу комитет бошқа совет жамоат ташкилотлари билан биргаликда Вьетнам халқининг қаҳрамонона курашини қўллаб-қувватлаш юзасидан оммавий-сиёсий кампаниялар ўтказди.

Совет жамоатчилиги Исроил агрессиясига учраган араб халқларини ҳамиша қўллаб-қувватлаб келди ва ҳозир ҳам қўллаб-қувватламоқда. Бирдамлик ҳаракати қатнашчилари араб халқларининг СССР билан дўстлигини империализмнинг Яқин Шарқда ўтказаётган сиёсатига қарши араб халқларининг олиб бораётган курашида энг муҳим омил деб қарамоқдалар. Фаластин араб халқи манфаатларини ифодаловчи Фаластин Озодлик ташкилоти билан кенг алоқа қилинмоқда.

Совет жамоатчилиги ОАХБТ доирасида ривожланаётган мамлакатлар халқларининг ўз табиий ресурслари суверенитети дахлсиз ҳуқуқини амалга ошириш учун, бу мамлакатларнинг жаҳон капиталистик хўжалик системасидаги тенгсиз аҳволини тугатиш учун курашини қўллаб-қувватлашга қаратилган муҳим тадбирларнинг ташаббускори бўлиб чиқмоқда.

Иқтисодий ва социал озодлик проблемалари Африка, Осиё халқлари кураши марказида турган ҳозирги босқичда ривожланаётган мамлакатларда бизнинг мамлакатимиздаги, хусусан совет Шарқи районларидаги социалистик қурилиш, прогрессив социал-иқтисодий ва социал-маданий ўзгаришлар тажрибасига қизиқиш тез ўсиб бормоқда, бирдамлик ҳаракатининг совет қатнашчилари эса СССР Фанлар академияси билан ҳамкорликда бу қизиқишларни қондиришга ҳаракат қилмоқдалар.

Осиёда коллектив асосда мустаҳкам тинчлик ва чинакам хавфсизлик шароитларини вужудга келтиришга ёрдамлашиш — ОАХБТ фаолиятидаги яна бир муҳим йўналишдир. Бу муҳим масалалар Бокуда очиладиган Осиё — Африка халқлари бирдамлиги IV совет конференциясида муҳокама қилиниши шубҳасиздир.

Ўтган 20 йил мобайнида совет жамоатчилиги бирдамлик ҳаракати олдида турган миллий ва социал зулмга қарши, мустамлакачилик ва ирқчилик қолдиқларини тугатиш учун, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстликни мустаҳкамлаш учун курашдан иборат олижаноб мақсадларнинг амалга оширилишига ёрдам бериб, Африка—Осиё бирдамлиги ҳаракатига жиддий ҳисса қўшди.

Совет жамоатчилиги КПСС программ ҳужжатларига амал қилиб, бундан буён ҳам империализмга қарши курашаётган прогрессив кучлар фронтини, социализм ва миллий озодлик ҳаракати кучлари бирлигини мустаҳкамлаш учун курашувчиларнинг олдинги сафида бораверади.

(«ПРАВДА», 1976 йил 11 май).

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ИЖТИМОИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИНИ БУТУН ЧОРАЛАР БИЛАН ОШИРИШ, МАҲСУЛОТ СИФАТИНИ ЯХШИЛАШ ТАЪМИНЛАНСИН, ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИДА ТЕЖАМКОРЛИК РЕЖИМИ КУЧАЙТИРИЛСИН.

(1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларидан).

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмаси коллективида ёшларга ҳунар ўргатиш иши юқори даражада уюштирилган.
СУРАТДА: корхонанинг мураббий ишчиси коммунист Раъно Тўйчиева ёш шогирдларига тикувчилик касби сирларини ўргатаяпти.
М. Нуриддинов фотолари.

Пардозлаш ишлари яхшиланмоқда

КПСС XXV съезди тарихий қарорларига амалий иш билан жавоб бериш учун фидокорона меҳнат қилаётган тошкентлик бинокорлар олдига ўнинчи беш йилликда улкан вазифалар қўйилган. Бу даврда улар 400 минг квадрат метрдан ортиқ турар жой, 4400 минг ўринли мактаб, 14 минг эркатойга мўлжалланган болалар муассасалари, кўплаб саноат, жамоат бинолари ва бошқа объектларни фойдаланишга топширишлари лозим. Ана шу объектлардаги жилолаш ишларининг деярли асосий қисмини «Пардозлаш» трестининг бунёдкорлари бажаришади. Шунинг учун ҳам пардозловчиларнинг яқинда бўлиб ўтган конференцияси кун тартибидан жилолаш ишларининг сифати асосий ўрин эгаллади.

Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқлар жилолаш ишлари сифатини кескин яхшилаш, меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилган қимматли таклиф ва мулоҳазаларини ўртоқлашдилар.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

Ўқувга муҳим эътибор

Ўрта Осиё электр аппаратлари бирлашмасига қарашли пластмасса буюмлари заводида партия ва иқтисодий ўқув системасидаги мактабларда машғулотлар ғоят қизиқарли ўтмоқда. Корхона партия комитети КПСС Марказий Комитетининг «Тошкент шаҳар партия ташкилотида раҳбар кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими тўғрисида»ги қарори, КПСС XXV съездининг материаллари асосида иш юритмоқда.

— Корхонамиздаги 14 та бошланғич партия ташкилотида бу ишга муҳим эътибор берилмоқда. Партия ва иқтисодий ўқув мактабларида 112 коммунист, 153 ВЛКСМ аъзоси таълим олмоқда. 19 группада ўтказилаётган мактаб машғулотларида жами 1350 киши ўз сиёсий ва иқтисодий билимини оширмоқда. 9 коммунист Тошкент шаҳар партия комитети қошидаги марксизм-ленинизм университетида таълим олмоқда.

Партия ва иқтисодий ўқув мактабларига актив коммунистлар, 33 пропагандист, 50 агитатор, сиёсий ахборотчи ва сиёсий ташкилотчилар жалб этилган. Партком аъзоси Александр Эйхер — моҳир пропагандистлардан бири. У 13 йилдан буён илмий коммунизм асослари мактабига бошчилик қилиб келмоқда. Тоҳир Жаъфаров — заводнинг бош технологи. Шу билан бирга, у моҳир пропагандист ҳам ҳисобланади. Илҳом Шарипов, Юрий Губарев, Носир Шарипов сингари пропагандистлар фаолияти ҳам бошқаларга ўрнак бўларлидир.

— Мен раҳбарлик қилаётган марксизм-ленинизм назариясини ўрганиш мактабида заводнинг етакчи кадрларидан 30 киши таълим олмоқда, — дейди Тоҳир Жаъфаров. — Биз ҳар бир машғулотни КПСС XXV съезди материаллари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг съездда қилган Ҳисобот докладида баён қилинган фикрлар билан бойитяпмиз. Тингловчилар давомати жуда яхши. Ҳар бир машғулотни активлик билан, кўтаринки руҳда ўтказишга интилаяпмиз.

Саккизта коммунистик меҳнат мактабида ҳам машғулотлар мунтазам, план асосида олиб борилмоқда. Бунда съезд материаллари ишлаб чиқариш билан, корхона олдида турган конкрет вазифалар билан боғлаб тушунтирилмоқда. Съезднинг ўнинчи беш йилликда сифат ва самарадорликни янада ошириш тўғрисидаги кўрсатмалари ҳар бир цех, участка, бригада ишидан конкрет мисоллар келтирилиб, тингловчиларга етказилмоқда. Прессловчи Марям Собирова, Алина Утепова, Иван Лозовой, Маъмўра Юсупова ва бошқа кўплаб ишчилар съезд қарорларидан руҳланиб, ўз шахсий беш йиллик топшириқларини уч-тўрт йилда адо этиш ташаббуси билан чиқдилар.

Ҳаётий фактлар билан бойитилган пропаганда, албатта, ўз самарасини беради. Корхонада съезд қарорлари пропагандаси ишчи-хизматчиларни мусобақада активликни янада кучайтиришга, кундалик топшириқларни ошириб бажаришга сафарбар этмоқда.

Т. НАЖМИЙ.

Сўз—қурилиш раҳбарларига

СИФАТЛИ УЙЛАР ҚУРАМИЗ

МАМЛАКАТИМИЗ тараққиётининг конкрет йўллари белгилаб берилган КПСС XXV съездида **«Қурилишни индустриялаш савияси ҳамда қурилиш конструкциялари ва деталларини заводда тайёрланиш даражаси оширилсин. Иморатлар ва иншоотларни катта ҳажмли ва бошқа прогрессив конструкциялардан батамом йиғма усулда қуриш ва монтаж қилиш практикаси кенгайтирилсин»** деб белгиланган. Съезд қарорларини ўз ишларида асосий кўрсатма сифатида қабул қилган коллективимиз ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йили учун ўз зиммаларига катта вазифалар олганлар. Бу йил биз пойтахтимиз аҳолиси учун 120 минг квадрат метрдан ортиқ турар жой биноларини қуриб, фойдаланишга топширишимиз керак. Шунинг учун ҳам трестимизнинг барча бўлинмаларида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва қурилишда сермеҳнат жараёнларни механизациялаш ҳисобига янада кўпроқ уй-жойлар қуриш кўзда тутиляпти. Уй-жой қурилиш трестимизга қарашли 3-йирик панелли уйсозлик заводини реконструкция қилиш кўзда тутиляпти. Бу 9 ва 12 қаватли уй-жойлар қуриш учун бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш имконини беради. Шундан сўнг трестимиз одатдаги 4—5 қаватли уйлар ўрнига кўплаб осмонўпар турар жой бинолари қура бошлайди.

Трест қурилиш бошқармаларида ва бригадаларида социалистик мусобақани кенг ёйдириш, меҳнатга коммунистик муносабатни шакллантириш юзасидан ҳам катта ишлар амалга оширилмоқда. Ўтган йили трест қурилиш-монтаж бошқармаларида бинокорларимизнинг 98 проценти социалистик мусобақаларда иштирок этдилар. 83 процентдан кўпроқ қурувчиларимиз эса коммунистик меҳнат ҳаракатида актив иштирок этди. 626 қурувчи ўз зиммаларига шахсий мажбуриятлар олиб ишлади. Ҳозир трестимиздаги 16 бригада коммунистик меҳнат бригадаси номига эга. Улар ўз сафларида 453 қурувчини бирлаштирган. Трестимизнинг 328 қурувчиси эса «коммунистик меҳнат зарбдори» нишонига сазовор бўлди. Ўз сафларида 428 қурувчини бирлаштирган 16 бригада тўққизинчи беш йиллик топшириқларини 3—4,5 йилда, муддатидан илгари бажарди. Ишлаб чиқаришда эришган юксак ютуқлари учун 53 қурувчимиз «Тўққизинчи беш йиллик зарбдори» 135 бинокор эса «1975 йилги социалистик мусобақа ғолиби» нишонлари билан тақдирланди.

Трестимиз коллективи ўтган йили икки марта Тошкент шаҳар партия комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, Тошкент область касаба союзлари Совети ва шаҳар комсомол комитетларининг Қизил байроқлари билан тақдирланди. Шу билан бирга меҳнатда ўрнак кўрсатган кўпгина илғор бинокорларимиз партия ва ҳукуматимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирландилар.

Буларнинг ҳаммаси, айни пайтда, қурувчиларимизни янги меҳнат ғалабаларига илҳомлантирмоқда. Кўпгина коллективларимиз «Бир беш йилликда — икки беш йилликни бажариш», «Беш кунлик план тўрт кунда» шиори билан чиққан илғорларнинг ташаббусларини қўллаб-қувватладилар. Масалан, В. Демидов бошлиқ бригада бинокорлари «Бир беш йилликда — икки беш йилликни бажариш» учун ўз зиммасига социалистик мажбурият олиб, қурилиш ишларини жадаллатмоқдалар. Б. Шукуров бошлиқ бригада ҳам ана шундай мажбурият асосида катта меҳнат қиляпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Янги йўл шаҳри коллективлари ва ташкилотларининг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин» деган шиор остида ишлаш ҳамда КПСС XXV съезди қарорлари асосида ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш ҳаракатини ривожлантириш соҳасидаги ташаббуси тўғрисида»ги қарорини коллективимизда кенг муҳокама қилдик. Барча бошқармалар, бригадаларнинг коллективлари ёш қурувчиларга профессионал қурувчилик касбларини ўргатиш бўйича ва эндигина ишга келган ёш қурувчиларга оталиқ ёрдами кўрсатиш тўғрисида мураббийлик ҳаракатини бундан буён ҳам кенг ёйиш ва авж олдириш юзасидан конкрет тадбирлар белгиладилар.

Трестимизда ёшларга касб ўргатишни кенг йўлга қўйиш юзасидан катта тажриба тўпланган. Биз бундан буён ана шу тажрибамизни такомиллаштириш ва барча коллективларни малакали қурувчи кадрлар билан таъминлашга катта аҳамият берамиз. Буларнинг ҳаммаси пойтахтимизда замонавий талабларга тўла жавоб берадиган, ҳамшаҳарларимизнинг кун сайин ўсиб бораётган эҳтиёжларини ўзида мужассамлантирган уйлар қуришимиз учун етарли замин бўлади.

А. ИСҲОҚОВ,
«Главташкентстрой»га қарашли Уй-жой қурилиш трести бошқарувчиси.

Қуйлиқдаги кўприк темир-бетон конструкциялари тажриба заводининг кўпгина инженер ва хизматчилари ўз сиёсий ва иқтисодий билимларини тинмай ошириш борасида турли машғулотларда қатнашадилар.
СУРАТДА: корхона инженерларидан А. Гаранина (чапда) билан Н. Бурхонова ўртоқлар сиёсий маориф кабинетида янги адабиётлар билан танишмоқдалар.

ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИ КЎМАГИ

Россия Федерациясининг қора тупроқли бўлмаган зонадаги ерларини ўзлаштириш учун Тошкентдан яқинда комсомолларнинг тағин бир отряди жўнаб кетди. Бу отрядда 150 йигит-қиз бўлиб, улар Ўзбекистондаги барча областларнинг вакилларидир. Бу йигит-қизлар «Узновгородстрой» трестида мелиоратив ишларда, уй-жойларни, маданий-маиший объектларни, чорвачилик комплексларини барпо этишда меҳнат қиладилар. Кўнгилли йигит-қизлардан комсомолларнинг механизациялашган кўчма колоннасини тузишга аҳд қилинди.

Комсомол отряди А. Навоий номли давлат кутубхонаси ходимларининг совғаларини — улар бериб юборган китобларни олиб кетдилар. Бу кутубхона қора тупроқли бўлмаган зонадаги зарбдор қурилишлар устидан оталиқ қилишни ўз зиммасига олган.

(ЎзТАГ).

ЙЎЛСОЗЛАР ҲИССАСИ

«Таштрансспецстрой» трестининг 5-қурилиш бошқармаси коллективи Театр майдонини реконструкция қилиш ишида фаол иштирок этмоқда. Бу ердаги ишларнинг биринчи босқичи 1 Май арафасида тугалланди.

Висотстройчилар ташаббусига қўшилган бу қурилиш бошқармаси коллективи ҳам «Халқлар дўстлиги» мемориал комплекси қурилишига ўз ҳиссасини қўшиб, 19 майда иш ҳақидан тушадиган барча маблағни шу қурилиш комплекси фондига ўтказишга аҳд қилиб меҳнат қилмоқдалар.

БИРИНЧИ ТАҚДИМДАЁҚ

«Шарқ» мебель бирлашмасининг 6-цехида асосан ётоқхона мебеллари ишлаб чиқарилади. Мана, биз шу цехдамиз. Электрокарга бир текисда тахланган шкафнинг тайёр деталлари, дастгоҳнинг ёнига келтирилди. Тўлқин Қодиров бошлиқ бригада аъзолари шкафни йиғиш ишларини тез ва чаққон бажара бошладилар.

— Ишлаб чиқариш унумдорлигини ва маҳсулот сифатини юксалтиришда социалистик мусобақа муҳим омил бўлмоқда, — дейди Т. Қодиров. — Цехимиз коллективи беш йиллик планларини тўрт ярим йилда бажариш учун курашиб, мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Ички резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланиб, маҳсулотларимизнинг сифатини янада яхшилашга эришмоқдамиз.

Цехдаги бошқа бригадалар ётоқхона наборини йиғишни жадал суръатда олиб бормоқдалар. Кейинги йилларда шкафларни йиғиш учун янги мосламалар ўрнатилмоқда. Бунинг натижасида цех коллективи смена мобайнида 100 та шкаф, 100 та каравот, 120 та тумбочка ишлаб чиқариб, планларини ошириб бажармоқда.

Шкаф, каравот ва тумбочка каби мебелларнинг оёқларини такомиллаштирган ҳолда ўрнатиш йўлга қўйилди. Натижада маҳсулотнинг чидамлилиги ошди ва хушбичимлиги таъминланди.

— Кейинги пайтларда пардозлаш ишларида нитролак ўрнига полифир лакининг ишлатилиши натижасида, — дейди цех мастери Ботир Жўраев, — мебелларимизнинг кўркамлиги янада ортди. Мебелларнинг устки қисми ана шу лак билан пардозланаяпти.

Корхона азаматлари ана шундай ётоқхона мебелларидан бу йил 6,5 минг комплект ишлаб чиқарадилар. Шунингдек, корхонада ишлаб чиқарилаётган миллий безакли хонтахталар харидорларга жуда ёқиб қолган. Сифат белгиси аттестациясига тайёрланаётган бундай хонтахталардан 14,5 мингтаси ишлаб чиқарилади.

Меҳнат вахтасида туриб ишлаётган мебелсозлар тўрт ойлик планни бажариб, 200 комплектдан ортиқ ётоқхона мебелларини савдога чиқардилар. Ҳозир коллектив ярим йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш учун ўзаро социалистик мусобақани авж олдирмоқда.

М. УМАРОВ,
И. НАЗАРОВ.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

ШИФОБАХШ ЛОЙ

Оқ каолинлар, оқ-сариқ Бухоро бентонитлари ва лойнинг бошқа кўринишлари Ўзбекистонда жуда сероб бўлиб, улардан шифобахш малҳам дори тайёрлаш мумкин. Бу масала билан махсус шуғулланган Тошкент фармацевтика институтининг олимлари ана шундай хулосага келдилар.

Тадқиқотчилар лойларнинг турли шифобахш дорилар билан мувофиқлашувини батафсил таҳлил қилиб, уларнинг химиявий ва биологик активлигини, сақланиш имкониятларини, минерал хом ашёдан дори тайёрлашнинг иқтисодий самарадорлигини аниқлаб чиқдилар.

(ЎзТАГ).

ГАСТРИТ ВА ПАРҲЕЗ

Газетхон илтимоси

Ҳурматли редакция! Гастрит қандай касаллик, унинг белгилари қандай билинади? Бу хасталикда парҳез қай хилда бўлиши керак?

Т. ҲОЛҚОСИМОВА,
Ш. ИКРОМОВА.

Меъда шиллиқ қаватининг яллиғланишига гастрит дейилади. Бу касаллик меъда касалликларининг энг кўп учрайдиган тури ҳисобланади. Бу касаллик ўзининг кўриниши ва белгиларига кўра, ўткир ва сурункали гастритларга бўлинади.

Ўткир гастритда бирданига овқатлангандан сўнг 6—12 соат ва ундан ошиқ вақт давомида ошқозон доирасида қаттиқ оғриқ сезилади. Иштаҳа йўқолади, оғизда бемаза таъм пайдо бўлади, кўнгил айнийди ва бемор кетма-кет қуса бошлайди. Бемор кўп қусган пайтида овқат маҳсулотлари қолмасдан ўт билан бўялган ёпишқоқ шилимшиқ ажралиши мумкин. Баъзан ўткир гастрит бузилган, ачиган, микроблар билан зарарланган овқатларни истеъмол қилган вақтда оғир формада ўтиши мумкин. Бунда беморнинг аҳволи ёмонлашиб, ҳолсизлик сезади, иштаҳаси бўлмайди. Боши қаттиқ оғрийди ва айланади. Ҳарорати кўтарилади. Баъзи вақтда беморнинг ҳарорати 38 даражадан ошиб кетади. Тили караш бўлади, оғиздан нохуш ҳид келади, лаб атрофларига учуқ тошади. Ошқозон атрофида оғриқ пайдо бўлиб, бемор қусиши мумкин. Юрак қон-томирлари хаста кишиларнинг ранги оқариб, танасини совуқ тер босади. Томир уриши тез ва қисқа тус олади. Қон босими пасаяди.

Агар ўткир гастрит ўз вақтида даволанмаса, беморнинг аҳволи ёмонлашади: касалликнинг дастлабки кунларида бемор ўринда ётиши ва парҳезга қаттиқ риоя қилиши керак. Бунинг учун дастлабки кунларда унга лимонли суюқ чойни истаганича бериш мумкин бўлади. Беморнинг аҳволи яхшилана бориши билан унга эзиб қайнатилган шўрва, манний бўтқаси, ёғсиз шўрва, сухари, кейинроқ эса илитилган тухум, товуқ гўшти кабиларни истеъмол қилишга рухсат этилади.

Касалликнинг профилактикаси озиқ-овқат маҳсулотларини тўғри сақлашдан иборат. Бу қоидаларга айниқса ёзда, овқатлар тез бузилиб қоладиган пайтларда қатъий амал қилиш зарур. Овқат тайёрланадиган идиш-товоқларнинг тоза бўлишига алоҳида аҳамият бериш керак. Ошхона ходимларини вақти-вақти билан медицина текширувидан ўтказиб туриш шарт.

Беморга ёрдам бериш учун дастлаб ташқаридан тушган токсинли моддаларни организмдан чиқариш тавсия этилади. Бунинг учун врачнинг кўрсатмаси бўйича бемор қайт қилдирилиши ёки йўғон зонд орқали меъдани икки процентли содали сув эритмасида, минерал сувлар ёрдамида ювиш мумкин. Бундан ташқари, беморга туз сурги дорилар, меъда соҳасида оғриқ сезган ҳолларда қорин доирасига грелка тутиб, оғриқ қолдирувчи дорилар берилади. Юрак қон-томирлари сусайган вақтда унинг фаолиятини яхшиловчи дорилар истеъмол қилинади. Организм йўқотган сари суюқликни қоплаш учун физиологик эритма тери остига юборилади. Юқорида кўрсатилган даволаш тадбирлари врачнинг қатъий назорати остида олиб борилиши керак.

Сурункали гастритнинг келиб чиқишига ички ва ташқи омиллар сабабчи бўлади. Ташқи омилларга мунтазам равишда овқатланмаслик, ҳамиша қаттиқ, аччиқ таомлар ейиш, спиртли ичимликларни кўп истеъмол қилиш, чекиш, ҳаддан ташқари ортиқча овқат ейиш, овқатни яхши чайнамаслик, истеъмол қилинадиган овқат таркибида витаминларнинг, оқсилларнинг етарли бўлмаслиги ва бошқалар киради. Бу ҳолларнинг барчаси сурункали гастритга олиб келади. Ички омиллар — жигар, юрак, ўт пуфаги, буйрак, диабет касалликлари асорати натижасида ҳам сурункали гастрит билан оғриш мумкин. Айрим ҳолларда сурункали гастрит касб ва ишлаб чиқаришга боғлиқ бўлади. Ўткир гастритни ўз вақтида даволатмаслик сурункали гастритга олиб боради.

Секрецияси етарли бўлмаган гастрит кўпинча балоғатга етган ёки ёши улғайган кишиларда учрайди. Беморларнинг кўпчилиги иштаҳа пасайганидан шикоят қилиб, улар аччиқ, шўр, зиравор солинмаган овқатларни хуш кўрадилар. Беморлар қуруқ кекиради. Буни кўпгина кишилар, сассиқ кекирдак бўлибман, деб юради. Баъзан беморларнинг кўнгли айнийди. Кўкрак ости қафасида оғирлик ва босим каби сезгилар пайдо бўлади. Камдан-кам ҳолларда қайт қилинади. Бу ҳодисаларнинг барчаси қаттиқ овқат еган вақтда юз беради. Овқат етарли майдаланмаганлиги ва сингмаганлиги учун, беморларни тахминан ярмида ич кетиш ва қорин дам бўлиши кузатилади.

Баъзан гастрит ёки ошқозон полипи нима деган саволлар бўлади. Бу касаллар унча хавфли бўлмаган ўсимталар қаторига киради. Полиплар юмшоқ, қаттиқ ёки кўп бўлиб, гуллаган карамга ўхшаб осилиб, оёғи билан ошқозон деворига ёпишиб туради. Кўпинча полип меъданинг овқат кириш қисмига жойлашади. Бу касаллик 40—50 ёшларда, баъзан ёшлик вақтларида ҳам учраб, кўпинча секрецияси етарли бўлмаган гастритдан кейин учрайди. Беморлар тўш остидаги оғриқдан, бу оғриқ кўпинча овқат егандан кейин кучайишидан шикоят қиладилар. Баъзи ҳолларда бемор сассиқ кекиради, жиғилдони қайнайди, баъзан қусади, кейинчалик камқонлик, озиш рўй беради. Касални аниқлаш учун рентген қилинади. Врач маслаҳати билан иш кўрилганда беморга тез ёрдам берилиб, касалликнинг олдини олиш мумкин.

Секрециянинг ошиши сақланиб қолган гастритлар кўпинча ёш кишиларда учрайди. Бунда беморлар аччиқ кекиришдан, жиғилдони қайнашдан, кўкрак остининг ачишишидан шикоят қиладилар. Баъзан қорин дам бўлиб, кам ҳолларда қайт қилади. Бу, юқорида айтилганлар касалликнинг зўрайиши вақтида ёки ҳар куни овқатдан кейин маълум вақт ўтгач, пайдо бўлади. Кўпинча парҳез бузилиб, ёғлиқ, углеводли овқатдан сўнг, алкогол ичимликлар, айниқса, мусаллас ва пиво ичгандан кейин кучаяди.

Сурункали гастритни даволаш ва олдини олиш аввало парҳезга эътибор бериш билан бошланади. Овқат оз-оздан, тез-тез истеъмол қилинади. Манний ёрмасидан ва майдаланган гуручдан, тайёрланган сутли бўтқалар, сабзавотли пюре, бироз қотган оқ нон, ёғсиз печенье, творог, тухум, сут, сариёғ буюрилади. 2—3 ҳафта ўтгач қайнатилган товуқ гўшти, кисель, тухум, сут, олма бериш мумкин. Кейинчалик гастритнинг турига қараб парҳез буюрилади. Кислотаси пасайган гастритда ошқозон шираси ҳосил бўладиган овқатлар парҳез учун буюрилади. Масалан: сабзавотли шўрва, бульён, балиқ шўрва, катлет. Қаттиқ ва кучли овқатлар ман этилади: консерва, тузланган карам, қўзиқорин, димланган таомлар, қора нон ва бошқалар.

Кислоталилиги ошган гастритда сабзавотли шўрвалар, гўштли овқатлар, аччиқ ва ш ў р таомлар ман этилади. Бир неча ҳафта шундай парҳез қилинади. Секрецияси ошган гастритда баржом минерал суви буюрилади.

Сурункали гастрит бўлмаслик учун аввало, ўткир гастритни ўз вақтида даволаш, овқатни ўз вақтида, яхши чайнаб ейиш лозим.

Н. ҚОСИМОВ,
медицина фанлари кандидати.

Санитар ўсимликлар

Ўсимликлар тупроқ ва ҳаводаги ёт бирикмаларни зарарсизлантириш, уларни сингитиш ва ўсишида фойдаланишга қодир. Улар атмосферани булғайдиган кимёвий моддаларни ютиб, қайта ишлаб чиқаради. Грузиялик биохимиклар ўсимликлар устида олиб борган тажрибалари билан буни исбот қилдилар.

Олимлар қовоқ, нўхот ва жўхорига нишонли бензол киритдилар. Шу бензол фермент, алоҳида биологик актив моддалар таъсирида кимёвий бирикмага айланиб, ўсимликларнинг фотосинтези, ўсишини ва ривожланишини тўғрилаб туришда қатнашар экан. Атроф муҳитнинг заҳарли моддаларини айниқса яхши ютадиган ўсимликлар аниқланди.

Мутахассисла р н и н г тадқиқотлари ҳавонинг булғанишига қарши курашда катта имкониятларни очиб беради.

(ТАСС).

Шаҳримиздаги дезинфекция станциясининг коллективи аҳоли ўртасида корхона ва муассасаларда тарқалиши эҳтимол тутилган юқумли касалликларнинг олдини олиш учун оммавий равишда профилактика қўллашмоқда, пропаганда ишларини қизғин олиб боришмоқда.

СУРАТДА: станциянинг бир группа ишчан медик ходимлари ва диспетчерларидан (чапдан ўнгга) Н. Иванова, Н. Жогос, А. Шишкова, М. Жаффорова Б. Ҳамидов ва Ф. Дунович ўртоқлар профилактик чоралар кўриш борасида маслаҳатлашишмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Янги дори-дармонлар

СУРГИ ДОРИ — ПУРСЕННИД

Халқимиз қадимдан маккаи санони даво сифатида қўллаб келади. Хусусан, мулойим сурги сифатида сано баргларидан дамлама тайёрлаб ичилади. Яқинда мамлакатимиз пурсеннид номли препаратни хорижий мамлакатдан сотиб олди. Бу дорини Ҳиндистон билан Швейцария ҳамкорлигида Сандоз фирмаси ишлаган. Бу ажойиб препарат хаб дори кўринишида бўлиб, пардаловчи ширин қобиққа эга. Унинг таркибида табиий сано гликозидларининг кальций тузи ҳолидаги қиёми (экстракти) бор. Препаратни ичган кишида 8—10 соат чамасида натижа намоён бўлади. Дорининг яхши хусусиятлари шуки, уни ичгач уйқу ўз маромида тинч ўтади. Бундан ташқари, пурсеннидни истеъмол этган ҳомиладор аёллар ва кексалар нохуш асоратлардан ўзларини ҳоли ҳис этадилар.

Ҳозир республикамизнинг ҳамма дорихоналарида бу препаратни топиш мумкин. Дорининг усти ширали қобиқ билан қоплангани учун узоқ вақт сақланганда ҳам ўз қимматини йўқотмайди.

ОҒИЗ ЯЛЛИҒЛАНИБ, ЎЙИЛГАНДА

Ленинград химия-фармацевтика заводи аэрозол кўринишида ингалипт номи билан мураккаб таркибли дори ишлаб чиқармоқда. Дори сувли эритма ҳолида бўлиб, унда норсульфазол, стрептоцид, тимол, эвкалипт ва ялпиз эфир мойи, спирт, шакар, глицерин қовуштирилган. Препаратни уйғунлаштирувчи омил қилиниб, спирт, актив моддалар қўшилган.

Ингалипт бурун-томоқ шамоллаб яллиғланишида, оғиз бўшлиғи касалликларида: танзиллит, фарингит, ларингит, ўйма стоматитларда, жароҳатли яллиғланишда тавсия этилади.

Ингалипт бемор томонидан қўлланиши жуда осон ишланган: бунинг учун идишнинг муҳофазали беркитгичи олинади, пурковчи мосламаси қўндирилади. Сўнг пурковчи найча оғиз бўшлиғи томон йўналтирилиб, бир-икки секунд давомида қалпоқча босилиб суюқлик пуркалади.

Ингалипт препаратидан даво топаётган бемор қуйидагича тараддуд билан ёндошиши лозим: дастлаб оғиз бўшлиғида некрозга учраган қобиғ ёки пардаларни пахта пилиги билан артиб олиб, илиқ сув билан ғарғара қилинган бўлиши керак. Пуркалган дори оғиз бўшлиғида 5 минут чамаси ушлаб турилади. Бундай тадбир шифокор маслаҳати билан кунига 3—4 марта такрорланиши мумкин.

ҚАДОҚНИ ЙЎҚОТАМАН ДЕСАНГИЗ

Баъзи кишиларнинг қўл ва оёқларида кайфиятга озор берувчи қадоқлар ҳосил бўлади. Бу нохуш асоратдан қутилишнинг омили «Салипод» номи билан юритиладиган малҳамдир. Шифобахш подафил ўсимлиги асосида Воронеж химфармзаводи чиқараётган бу малҳам қуйидагича фойдаланилади. Дастлаб оёқ ёки қўлларни иссиқ сувли жомга солиб, қадоқлар юмшатилади. Сўнг қуригунга қадар артилади. Малҳам қоғози устидаги муҳофаза целлофан ажратилади, керакли юзалик қирқиб олинади, кейин қадоқ устига ёпиштирилади. Икки кундан сўнг пластир кўчирилади, шунда қадоқ кўпчиб чиқмаган бўлса, яна шу тадбир қайтарилади.

Керак бўлган тақдирда малҳам устини бинт ёки лейкопластырь билан маҳкамлаб қўйиш мумкин.

Т. АШРАПОВ.

АКВАЛАНГ «КРИОЛАНГ» ДЕБ АТАЛДИ

Украина ССР Фанлар академияси паст температуралар физика-техника институтининг олимлари сув остида уч соат чамаси нафас олишни имкон берадиган «Криоланг» деган автоном нафас олиш аппаратини яратдилар. Аппаратда бўлган кислород ва азотнинг суюлтирилган аралашмаси нолдан паст 180 градусгача совитилган. Орқаланадиган чорроқ баллондаги 6,5 [illegible] [illegible] атроф муҳит температурасига қадар иситилади.

Олимлар «Криоланг»ни корхона ходимларнинг буюртмасига биноан [illegible], 60 метргача чуқурликда уч соат [illegible] [illegible] «Криоланг» [illegible] ишларини аввалгига қараганда анча самарали олиб боришга имкон беради. Кўпол ускуналардан [illegible] [illegible] 16 [illegible].

Янгилиги мутахассисларнинг юксак баҳосини олди. Днепр, Волга ва бошқа катта-катта дарёларда [illegible] ремонт ишларини текширишмоқда.

(ТАСС).

ХАСТАЛИКЛАР ДАВОСИ

Шаҳобиддин пур Абдулкарим XIV асрда Ҳиндистонда яшаган моҳир табиб, истеъдодли шоир ва ҳаттотдир. Унинг табобатга оид маснавий йўли билан ёзилган асари бизнинг кунгача етиб келган. «Хасталиклар давоси» деб аталган бу китобнинг бир неча қўлёзма нусхалари ҳамда тошбосма нусхалари Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтида сақланмоқда.

Табибнинг тиббий мероси билан ўқувчиларни таништириш мақсадида юқорида номи зикр этилган китобдан М. Ҳасанов таржима қилган баъзи бобларни оқшомхонлар эътиборига ҳавола қиламиз.

СУВЛАР ҲАҚИДА

Сувким, одам учун бўлолмас овқат,
Валекин меъдага беради қувват.
Энг яхши суп шундай сувки ҳар қачон,
Чашмадан тош узра бўлади равон.
Яна бири анҳор сувидир, бироқ,
Оқар йўли бўлса тоза, соз тупроқ.
Яна мумкин ёмғир сувини ичиш,
Тоза-ю, озода бўлса гар идиш.
Уч вақтда сув ичмоқ қилинмас таъйин,
Суҳбату, дам олгач, уйқудан кейин.
Ҳаммомдан сўнг совуқ сув ичмоқ хато,
Терлаб туриб ичсанг жонгадир бало.
Висолдан сўнгра гар сув ичса киши,
Бедаво дардлардан ортар ташвиши.
Чопгандан ҳам кейин сув ичма шитоб,
Ўз танинг деворин айлама хароб!

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ТАДБИРЛАРИ

Агар бўлсин десанг сиҳҳатим кўп соз,
Парҳездан калитинг бўлсин қишу-ёз!
Ҳилма-ҳил аччиқдан ўзни тут ҳар дам,
Қорнингни тўлдирма, бўш қўймагин ҳам.
Кам еса гар киши соғлиқ бўлур ёр,
Кўп еса сиҳҳати ранждан тору-мор.
Овқатни бир вақтда егин, эй одам,
Мол доим егандек емагин ҳар дам.
Қорнингга яраша егин овқатдан,
Ортиқча еб заиф бўлма иллатдан.
Қишда емоқ керак шундайин овқат,
Иссиғидан танга етсин ҳарорат.
Аммо ҳаво иссиқ бўлган замонда,
Совуқ овқатлардан егин ҳар онда.
Янги нону, эчки гўшти е, укам,
Ҳар куни бир вақтда на ортиқ, на кам.
Кўп ема, парҳез қил доим овқатдан,
Кўп еган кўп ейди зарба заҳматдан.
Айтган нарсаларга қилсанг сен амал,
Баданинг саломат бўлар ҳар маҳал!

ЖИСМОНИЙ ҲАРАКАТ

Ҳакимлар, жисмоний ҳаракат қилмоқ,
Керак, деб айтмишлар бўлиб иттифоқ.
Отда ё пиёда юришар гоҳо,
Юришдан тўхташар чарчаса аммо.
Ўртача ҳаракат қилинган маҳал,
Қоринда бор овқат тезда бўлар ҳал.
Дармон пайдо бўлар томирларда ҳам,
Ўзни сезар киши тетигу-бардам.
Аммо ошиб кетса юришнинг ҳадди,
Юз берар айтилган фойданинг зидди.

УЙҚУ ҲАҚИДА

Кўп ухлашдан ҳосил бўлади ярқон,[1]
Кам ухласа ундан зиёндир, зиён.
Етарлича киши ухласа агар,
Соғлом бўлар, асло юзланмас зарар!
Ҳаким аҳли демиш, уйқу учун тун,
Тунда ухламаслик келтирар жунун[2]

СУРГИ ҚИЛИШ ВА ҚУСИШНИНГ ЙЎЛИ ҲАМДА ВАҚТИ

Иссиқ ҳамда совуқ кучайган замон,
Сурги, қусқи, дори ичма, эй, ўғлон,
Шамолли, булутли, ёмғирли кунда,
Сурги ичсанг фасод қўзғайди танда.
Агар одам бўлса тўла-ю, семиз,
Зарар бўлар унга сурги қилган кез.
Сурги қилса озғин киши ҳам бироқ,
Семиз кишилардан кўра зиёнроқ.
Сургининг бир йилда икки вақти бор,
Қишнинг аввалидир ва яна баҳор.

КАСАЛНИНГ ОҒИР ЁКИ ЕНГИЛЛИГИНИ АНИҚЛАШ

Енгил касал учун нишон шу агар,
Жойида бўлса тил, ақлу ҳам назар.
Яна ухлаб бўлса кўрпада чунон,
Соғлиқ айёнида ухлагансимон.
Бундай касал бир кун тузалиб кетар,
Оғир бўлса аксин, бил, қиёс этар.
Пешана териси бўлади тириш,
Қулоғида пайдо бўлади учиш.
Кўкрак иссиқ бўлар, оёқ ости муз,
Пешана ҳам совуқ бўлар ўша кез.
Қисқа-қисқа нафас олади бемор,
Юз-кўзи сарғайиб бўлар серғубор.
Беморда юз берса шундайин нишон,
Тузалиб кетиши бўлар даргумон!

СОЧ КЕПАГИ

Ўтмиш ҳакимлари — соҳиби ниёз,
Сочнинг кепагини демишлар «жазоз».
Нўхотни сиркага солиб ҳўл қилар,
Сўнгра асал билан бошга суркалар,
Бирор соат ўтгач ювилганда бош,
Бош кепаги кетар беролмай бардош.

СОЧ ЁРИЛИШИ

Ёрилса ҳар кимда соч ёки соқол,
Дарахтнинг баргидек тўкилар беҳол.
Сувда омилани уч кун ивитар,
Сўнгра мол ёғида уни қайнатар.
Диққат қилар: яхши қайнаган замон,
Ичида қолмаса суви ўша он.
Тагига йиғилган ёғнинг барисин,
Ёрилган сочларга ишқаб суркасин.
Сочим ўссин дея қилса гар ҳавас,
Шу ёғдан ҳар куни суркаб турса бас!

[1] Сариқ касали.
[2] Телбалик.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Совет буюртмалари асосида

ПРАГА. Шимолий Чехиянинг Усти-Лабе шаҳридаги кемасозлик корхонасида Совет Иттифоқи учун мўлжалланган элликинчи сузувчи насос станцияси сувга туширилди. Насос бир секундда 7,5 куб метр сув чиқариш қувватига эга.

Прага, Мельник, Усти-Лабедаги кемасозлик корхоналарида қурилаётган ўзиюрар земснарядлар ва сузувчи насос станциялари «Ческе-Лоденице» кемасозлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг маҳсулотларидир. Бу маҳсулотлар Совет Иттифоқида ғоят манзур бўлмоқда. Чехословакиялик кемасозлар бу йил Совет Иттифоқи буюртмачилари билан ҳамкорликнинг 25 йиллигини байрам қиладилар. Шу йиллар мобайнида Усти-Лабедан СССРга 282 та техникавий кема етказиб берилди. 1976—1980 йилларда Совет Иттифоқининг буюртмалари асосида яна 74 та техникавий кема қурилади.

БЕРЛИН. Магдебургдаги «Вема» станоксозлик заводининг ходимлари Совет Иттифоқи буюртмачилари учун электрмоторларга узеллар ва деталлар ишлаб чиқарувчи яна иккита комплекс поток линия қурдилар. Сўнгги икки йил мобайнидагина Совет Иттифоқига ГДРдаги ана шу корхонанинг фирма белгиси бўлган 22 та поток линия жўнатилди.

БУДАПЕШТ. Венгриянинг Мако шаҳри машинасозлари кўк нўхат йиғиштириш учун мўлжалланган серунум машиналарнинг дастлабки туркумини Совет Иттифоқига жўнатдилар. Будапешт қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг маҳаллий филиалида ана шундай машиналарни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Йил охиригача СССРга жами «Пишомобил» номи берилган 160 та ана шундай машина жўнатилади.

Х Е Л Ь С И Н К И. Хельсинкидаги «Вяртсилья» кемасозлик корхонасида буюртмачига «Красин» деб аталган Қутб музёрарини топшириш маросими бўлди. Ана шу фирма Совет Иттифоқи учун қурган учта музёрар кеманинг охиргисидир.

Финлянд и я д а г и «Лайватеоллисуус» акционер жамиятининг Туркудаги кемасозлик корхонасида Совет Иттифоқининг буюртмаси асосида қурилаётган «Федор Матисен» деб аталган янги кема сувга туширилди. Бу кема музликлар шароитида океанография тадқиқотларини ўтказиш учун мўлжалланган бўлиб, энг янги ускуналар билан жиҳозлангандир.

Бу — ана шу кемасозлик корхонасида СССР учун қуриладиган шу туркумдаги бешта кеманинг биринчисидир.

(ТАСС).

Ҳар йили минглаб кубалик оилалар янги, шинам уйларга кучиб ўтмоқдалар. Бу уйларни корхона ва ташкилотларнинг ишчи ва хизматчиларидан тузилган «микробригадалар» деб номланган коллективлар бунёд этмоқдалар. «Микробригадалар» янги уй-жой комплекслари ҳамда Куба учун зарур бўлган бошқа объектлар қурилишини тезлаштиришда ёрдам кўрсатиб, катта хайрли иш қилмоқдалар.

СУРАТДА: «микробригада» уй-жой комплекси қурилишида.

Латин Пренс— АПН фотоси.

Рус тилини ўрганмоқдалар

ГАВАНА. Почтальон Гаванадаги рус тили уйига ҳар куни даста-даста хат олиб келмоқда. Бу хатларнинг муаллифлари турли ёшдаги ва касбдаги кишилар бўлиб, улар икки йилдан буён рус тилини ўрганмоқдалар. Кубадаги «Радио ребельде» радиостанцияси рус тили ўрганиш дарсларини эшиттирмоқда. Радио орқали рус тилини ўрганиш курсларини ташкил этувчиларга самимий миннатдорчилик сўзлари изҳор этилган русча хатларнинг сатрларини ҳаяжонланмай ўқиб бўлмайди.

Калабасар-де-Сагуа поселкасидан эр-хотин Родригес йўллаган хатда бундай дейилади: «рус тилини ўрганаётганлигимиз д а н бахтиёрмиз. Бу жуда соз! Ахир, биз ҳозирдаёқ кўп нарсаларни билиб олдик, ҳатто Совет Иттифоқидан келган ўртоқлар билан уларнинг она тилида гаплашадиган бўлдик».

«Яшасин Совет — Куба дўстлиги», —деб ёзади бинокор Габриэль Марсиер.

Шанба кунлари миллий телевидение орқали ярим соатлик программа эшиттирилаётганлиги радио орқали рус тилини ўқитишда катта кўмак бўлмоқда. Ана шу ярим соатлик программада Совет Иттифоқини билувчиларнинг мароқли конкурслари ўтказилмоқда.

НОВАТОРЛАР ҲИССАСИ

ПРАГА. Рационализаторлар ва ихтирочилар ҳаракати Чехословакия экономикасини ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқда.

Ўтган беш йилликда рационализат о р л и к таклифлари ва ихтироларини ишлаб чиқаришга жорий этиш натижасида 20 миллиард кронадан кўпроқ иқтисодий самара олинди. Эндиликда беш йиллик охиригача рационализаторлик таклифлари ва ихтироларни жорий қилиш ҳисобига ҳар йили 7 миллиард крона маблағни тежаб қолиш вазифаси қўйилди.

Бу эса экономиканинг энг асосий тармоқлари, аввало машинасозлик, электроника, химия соҳаларида новаторларнинг ЧССРда биринчи марта ишлаб чиқилган умумреспублика иш планини бажаришга ёрдам беради.

ЁШЛАР МАМЛАКАТИ

ВАРШАВА. Польшани ёшлар мамлакати деса бўлади. Мамлакат аҳолисининг ўртача ёши 27,5 га тўғри келади. Кошалина, Слупск, Эльблонг, Ольштин ва Легница воеводларида ПХРнинг ёш гражданлари айниқса кўп. Бу ердаги гражданларнинг ўртача ёши 22 дан ошмайди.

Олтин ким ошди савдосига чиқади

ВАШИНГ Т О Н. Халқаро валюта фонди (ХВФ) раҳбарлари олтин резервининг бир қисмини ким ошди савдоси — аукционда сота бошлашини эълон қилди. Биринчи аукцион 2 июнда бўлиб, унда «бозор баҳосига яқин нархларда» 780.000 унция (бир унция 31,1 граммга тенг) олтин сотилади. ХВФ тўрт йил мобайнида ҳар йили ана шундай олти аукцион ўтказиб, «сариқ металл»дан 25 миллион унция (777 тонна) сотмоқчи.

Шу йил январида Кингстон (Ямайка)да бўлиб ўтган ХВФ муваққат комитетининг қарорига мувофиқ олтин сотишдан келган фойданинг бир қисмидан гарантия фондини вужудга келтиришда фойдаланилади.

Зилзила оқибатлари

РИМ. 6 май кечаси қаттиқ зилзила бўлиб ўтган Шимолий Италияда қутқариш ишлари олиб борилмоқда. Ўлганларнинг сони 628 кишига етди. Лекин ҳали қулаб тушган бинолар тагида яна кўп киши қолган бўлса керак, деб фараз қилинмоқда. Жароҳатланганлар минг кишидан ошди.

Кейинги бир неча ўн йиллар мобайнида биринчи марта бўлиб ўтган шундай жуда кучли зилзила қанча зарар етказганлиги ҳали аниқланган эмас. 30 га яқин аҳоли пункти тамомила вайрон бўлди ёки қаттиқ шикастланди. Ўн минглаб кишилар бошпанасиз қолди, йўллар, электр линиялари зарарланди, кўприклар бузилди, кўпгина саноат корхоналарига ва қишлоқ хўжалигига катта зиён етди. Табиий офат юз берган районда юқумли касалликлар келиб чиқиш хавфи туғилди.

Зилзиланинг маркази бўлган районнинг минг-минглаб аҳолиси яна ер ости силкинишлари юз бериши мумкинлигидан хавфсираб кечаси кўчаларда тунамоқда.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ВА «ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» ГАЗЕТАЛАРИ СОВРИНИ УЧУН САМБО КУРАШИ БЎЙИЧА VIII БУТУНИТТИФОҚ ТУРНИРИ

Ўтган дам олиш куни «Ёшлик» спорт аренасида «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари совринн учун ўтказилган самбо кураши бўйича анъанавий турнир учрашувлари ниҳоясига етди. Ўз вазн категориясида қуйидагилар чемпион номини олишга муваффақ бўлдилар: В. Филимонов (Тольятти), Ҳ. Муборахов («Динамо», Бухоро), М. Аҳмедов («Динамо», Тошкент), А. Фоменко ва Н. Мальков (Новокузнецк)—юқорида чапдан-ўнга. Н. Валиев, («Буревестник», Тошкент), В. Аникин («Динамо», Тошкент), А. Юнусов («Олға», Фрунзе), Л. Приказчиков (Чимкент) ва В. Мордасов (Тошкент) — пастда чапдан-ўнгга.

СОВРИНДОРЛАР АНИҚЛАНДИ

Мамлакатимизнинг турли бурчакларидан келган самбо кураши бўйича СССР спорт мастери унвонига даъвогарлар саккизинчи марта Тошкентда тўпланишди. Қуёшли Ўзбекистонимиз пойтахтига ўз вакилларини юборган шаҳарлардаги ёшлар ўртасида самбо кураши оммавий тус олаётганлиги мусобақалар давомида яққол кўзга ташланди. Совет спортининг энг ёш тури — самбо бу йил Бутуниттифоқ кураш ишқибозлари федерацияси (ФИЛА) томонидан кенг ҳуқуқли спорт тури деб тан олиниши ҳам бежиз эмас.

Яқинда Ленинградда ўтказилган Европа биринчилигида ана шу федерация бюроси халқаро Олимпия комитети олдида 1980 йили Москвада ўтказиладиган Олимпия ўйинлари программасига самбо курашини қўшиб қўйиши ҳақидаги қарорни тавсия этажаклигини билдирди. Шундай қилиб спортнинг бу тури бўйича яна бир муҳим қадам олдинга ташланди.

СССР халқларининг VI ёзги спартакиадаси давомида ҳам иттифоқимизда самбо кураши спорти тобора кенг қулоч ёзаётганлиги кўриниб турди. Бу спартакиадада Литва ва Ўзбекистондан келган самбочилар ғолиблик қилишди. Чунки улар мусобақаларга қизғин тайёргарлик кўришган эди. Шунинг учун ҳам бу командалар олдинги йиллари самбо кураши бўйича пешқадамлик қилиб келаётган Москва, Ленинград, Молдавия ва бошқа шаҳарлар командаларидан ўзиб кетишди.

Ўзбекистон самбочиларининг муваффақияти шуни кўрсатиб турибдики, республикада спортнинг бу турига кенг эътибор берилмоқда. Бу ўз навбатида СССРда хизмат кўрсатган тренер Г. И. Калеткин бошчилигидаги тренерларнинг самбочилар ўртасида олиб бораётган машқларининг меваси ҳамдир.

Эндиликда Ўзбекистонда самбо кураши бўйича каттагина мактаб ташкил этилди деб айтиш мумкин. «Динамо», «Буревестник», «Меҳнат», «Пахтакор» спорт жамиятларида кўпгина талантли ёшлар тарбияланмоқда.

Бугунги кунда бу спорт ишқибозлари мамлакат терма командасининг аъзоси — икки марта жаҳон чемпиони тошкентлик динамочи Сайфутдин Ҳодиевнинг номини яхши билишади. Унинг қаторида бухоролик жаҳон ва Европа чемпиони Собир Қурбонов, Европа чемпионлари самарқандлик Баҳром Оқилов ва андижонлик Мэлс Анларнинг номи кўпчиликка машҳур.

Шуниси қувончлики, бу ерда номи тилга олинган Собир Қурбонов бу йилги турнир мусобақаларида тренер сифатида қатнашди. У бу мусобақага Ҳ. Муборақов ва Ҳ. Боқиев сингари кучли ёшларни олиб келди. Улар «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари совринини олишга муваффақ бўлдилар.

Республикада миллий спорт кураши кенг қулоч ёймоқда. Кекса курашчилар анъанасини давом эттириш ва уни ҳозирги замон методикаси билан бойитиб бориш, кўплаб малакали ёш спортчиларни тарбиялашда муҳим роль ўйнамоқда. Турнир давомида биз бунга яна бир бор ишонч ҳосил қилдик. Барча вазн тоифадагилар орасида қизиқарли жанглар бўлди. Айниқса 52, 62, 68 ва 74 килограммликлар ўртасида кураш қизиб борди. Улар барча кучларини финалга чиқиб олиш учун сарф этдилар.

Турнирда тошкентлик динамочи М. Аҳмедов, (57 килограмм) ва В. Аникинлар яхши қатнашдилар. Шунингдек, «Меҳнат» командаси аъзоси К. Денишов ҳам муваффақият қозонди. Унга диплом ва кубок топшириш билан биргаликда иккинчи соврин — «Энг ёш қатнашчига» махсус соврини ҳам топширилди.

Турнир ташкилотчилари томонидан «Энг яхши техника учун», «Энг кўп мусобақа қатнашчиси иштирок этган вазн тоифаси ғолиби учун» совринлари ҳам ташкил этилган эди. Бу совринлар фрунзелик А. Юнусов ва Новокузнецк шаҳридан келган А. Фоменколарга насиб этди.

Самбо ишқибозлари орасида Тошкентда ўтказилган бу турнир катта қизиқиш уйғотди. Шунингдек, республикада ҳамда бу ерга турнирда қатнашиш учун бошқа шаҳарлардан келган ўсмирлар ўртасида самбо кураши спортига қизиқиш тобора ўсиб бораётганлиги яна бир бор исботланди.

В. МАЛАХОВСКИЙ,
Халқаро тоифадаги судья, турнирнинг бош судьяси.

Ака-ука Аъзамовларнинг ғалабаси

Аъзамовларнинг шахматчилардан иборат оиласидаги энг кенжаси — Георгий Ўзбекистон чемпионатининг ғолибларидан бири бўлиб қолди. У тошкентлик Валерий Логинов билан биринчи-иккинчи ўринларни бўлишиб олди. Бундай муваффақиятга эришишда Георгийга унинг акалари, ана шу мусобақанинг иштирокчилари Вячеслав билан Валерий ёрдам бердилар. Йўқ, улар ўз чўнтакларидан қўшимча очколарни унга ҳадя қилганлари йўқ. Аъзамовлар ўзаро муросасиз кураш олиб бордилар, ана шу ўйинларда қизғин курашлардан кейингина дуранг натижаларга эришилди. Лекин барибир улар кўмаклашдилар. Кўмаклашганда ҳам қандоқ денг, биринчи ўрин учун даъвогар бўлган кишиларни бир неча мағлубиятга учратиб кўмаклашдилар.

Масалан, Георгий оҳирги ўйин олдидан Валерий Логиновдан бир очко кейинда қолган эди. Мусобақа пешқадамига етиб олиш учун иккита талабга риоя қилиш шарти бор эди: биринчидан, Георгий ўзининг оҳирги ўйинида ғолиб чиқиши зарур эди, иккинчидан, Логинов ўйинни... ютқизиши керак эди.

Георгий ўзининг ишини жуда қойилмақом бажарди. У кучли рақиби, республиканинг собиқ чемпиони мастер Л. Маслов устидан ғалаба қозонди. Режанинг иккинчи қисмини бажаришга эса Вячеслав Аъзамов киришди. Қуръага биноан у мусобақа пешқадами билан шахмат донасини суриши керак эди. Ниҳоят В. Логинов энг оҳирги ўйинда бутун чемпионат мобайнида биринчи марта мағлубият аламини тортди.

Энди Георгий Аъзамов билан Валерий Логинов чемпионлик унвони кимга муяссар бўлишини ўзаро ўйинда аниқлайдилар.

Вячеслав Рудерфер учинчи ўринни, Вячеслав Аъзамов тўртинчи ўринни, Валерий Аъзамов билан Сергей Пинчук бешинчи-олтинчи ўринларни бўлишиб олдилар. Еттинчи ва саккизинчи ўринлар эса Евгений Муҳин билан Дмитрий Қаюмовга насиб бўлди.

Энди шуни илова қилиш керакки, ака-ука Аъзамовлардан кенжаси ўзининг унвони жиҳатидан тўнғичлик қилади: кенжа Аъзамов спорт мастери, катта ва ўрта ёшдаги акалари эса мастерликка номзодлардир. Шахмат ўйнашни эса уларга оталари — олмалиқлик врач Т. Аъзамов ўргатган.

(ЎзТАГ).

Навбатдаги турда

Футбол бўйича биринчи лига командалари ўртасида мамлакат чемпионатининг еттинчи тур ўйинлари бўлиб ўтди. Олдин хабар қилганимиздек, бу турда тошкентлик пахтакорчилар Бокуда маҳаллий «Нефтчи» командаси ўйинчиларидан 2:3 ҳисобида енгилдилар. Қолган учрашувлар натижаси қуйидагича:

«Кубань» — «Спартак» — 0:0, «Даугава» — «Кузбасс» — 1:1, «Металлург» — «Звезда» — 2:1, «Спартак» И-Ф — «Рубин» — 2:0, «Нистру» — «Шинник» — 0:1, СКА Р — «Колхозчи» — 2:0, «Торпедо» — «Қайрат» — 0:0, «Нефтчи» — «Пахтакор» — 3:2, «Спартак» Нл — «Терек» — 1:1, «Таврия» — «Памир» — 1:0.

	У.	Т—Н	О.		У.	Т—Н	О.
Нистру	7	6—3	9	Терек	6	6—6	7
Таврия	6	8—3	8	Даугава	7	7—6	6
Қайрат	6	5—1	8	Кубань	7	6—7	6
Нефтчи	6	10—7	8	Рубин	6	2—4	6
Колхозчи	7	8—11	8	Кузбасс	6	4—6	5
Металлург	7	11—6	7	Памир	7	3—9	5
Шинник	5	4—1	7	Торпедо	5	5—6	4
Пахтакор	7	8—7	7	Звезда	6	5—7	4
СКА Р	7	9—8	7	Спартак Ор.	5	3—6	4
Спартак И-Ф	7	6—5	7	Спартак Нл	6	2—9	3

«МОРЖ»ЛАР, ЯНГИ УЙ МУБОРАК!

«Морж» сўзини эшитишимиз билан негадир тасаввуримизда қиш манзаралари: муз сумалаклари, изғирин совуқ, қор, сув устидаги муз ёриги намоён бўлади. Ҳаммаси тўғри. Биз бу сўзнинг асири бўлиб қолганмиз. Аммо «морж» бўлишнинг маъноси таниш ёки нотанишларни: «мана, кўрдингизми, мен қандай жасурман — муздек сувдан ҳам қўрқмайман», деб ажаблантиришдан иборат эмас. Шунинг учун ҳам иссиқ ёз бошланиши билан тошкентлик «моржлар» Шимолий қутбга яқинроқ ерга кўчиб кетишгани йўқ. Аксинча, ўтган якшанба куни улар бир ерга тўпланиб, (жами 70 киши) ёзнинг иссиқ — янги сув билан чиниқиш ҳаваскорларини жалб этиш учун айниқса мос даврида ўз олдиларида турган вазифаларни муҳокама қилиш учун тўпландилар.

Уларнинг бу ерга йиғилишлари учун бошқа сабаб ҳам бор эди. Секциянинг доимий базаси — Анҳорнинг ҳушманзара соҳилида янги павильон очилди.

«Морж»лар ана шу янги уйни кўпдан бери орзу қилишар эди. Фақат орзу билан қўл қовуштириб ўтирганлари йўқ: барча зарур лойиҳа ва смета ҳужжатларини ўзлари тайёрлашди. Масалан, павильон лойиҳасини секция аъзоси «Гипрогор» лойиҳалари бош архитектори Павел Маркович Чухович чизиб берди. Кўп сонли ҳисоб-китоб ва смета ишларини бажаришда унинг институт бўйича ҳамкасблари Р. Родионова, М. Грановский (жумладан, унинг ўзи ҳам сув билан чиниқиш ишқибози) Б. Маврин ва бошқалар жамоатчилик асосида ёрдам беришди. Институт автоматизация бўлими катта тайёргарлик ишларини бажарди.

Уй учун маблағни меҳнаткашлар депутатлари Тошкент шаҳар Совети ажратди, ободонлаштириш шаҳар бошқармаси буюртмачи бўлди, пудрат ишларини «Горремстройтрест» бажарди.

Айрим кишилар сув билан чиниқиш учун вақт етишмайди, дейишади. Ваҳоланки, Тошкент «морж»ларининг аксарияти қурилишларда, саноат корхоналарида, илмий-тадқиқот, ташкилотларида, ўқув юртларида ишлашади. Бир сўз билан айтганда уларнинг ҳам вақти чегараланган. Шунга қарамай, ўз саломатликларини мустаҳкамлаш учун бир кунда бир неча минутга бўлса ҳам Анҳор бўйига келиб кетишга вақт топишади.

Энергетика министрлиги экономика лабораториясининг бошлиғи Р. Железняк жумладан бундай дейди: «Хизмат вазифалари билан ҳар қанча ушланиб қолсам ҳам, кеч соат ўнга яқинлашиб қолган бўлса ҳам, бардамлик ваннасини қабул қилиш учун албатта бу ерга келаман. Ўйлайманки, вақт етмаслигини баҳона қилиш мутлақо асосга эга эмас».

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. Навоий номли адабиёт музейи директори Ҳ. С. Сулаймонов, унинг ўғли — физика-техника институтининг илмий ходими Султон ва секциянинг бошқа аъзолари ҳам шундай фикрда.

В. БЕЛОПЛОТОВ,

СУРАТДА: Тошкент «морж»ларининг Анҳор бўйидаги янги уйи. Автор фотоси.

Редактор
С. М. ҚАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12 IV да **Мен Чилига ишонаман.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12 IV да **Жон қизлар,** (19.30), 13 IV да **Олифта** (19.30).

КИНО

12 МАЙДА

Ўт қаърига — «ҚОЗОҒИСТОН» (17, 19, 21), НАВОИЙ номли (17, 18.40, 20.20), «ВОСТОК» (18.40, 20, 21.45), «ДРУЖБА» (17, 19, 21), ҲАМЗА номли (18, 20).

Учрашувга интилиш — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (18, 20), «ДРУЖБА» (18, 20), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (18, 20, 21.30), «НУКУС» (18, 19.30, 21), «МОСКВА» (19.30).

Тошқин — САНЪАТ САРОЙИ (18.30, 20.45), «ЧАЙКА» (19).

Шаҳарликлар — «ҚОЗОҒИСТОН» (18, 20, 22), Ғ. ҒУЛОМ номли (17, 19, 20.30).

Япония ҳалокати — «ЎЗБЕКИСТОН» (18, 20, 21.30).

Афоня — «МОСКВА» (18, 21), С. РАҲИМОВ номли (18, 20, 21.30).

Золомия — «ЧАЙКА» (17, 21.30).

Дублер — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (17.30, 19, 21), «КЎКЧА» (17, 19, 20.50).

Фарзандлар замони — «ЯНГИОБОД» (17, 20).

Ёмғир ёғди, излар ювилди — «МИР» (17, 19, 21).

Ўт қаърига — «ТИНЧЛИК» (19, 21).

Солярис — «ПИОНЕР» (18.30, 21.00).

13 МАЙДА

Ўт қаърига — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 13, 15, 17, 19, 21), НАВОИЙ номли (10, 20, 12, 13.40, 15.20, 17, 18.40, 20.20), «ВОСТОК» (10, 12, 14, 16, 18, 20, 21.45), «ДРУЖБА» (11, 13, 15, 17, 19, 21), ҲАМЗА номли (10, 11.30, 13, 14.30, 16, 18, 20).

Учрашувга интилиш — «ДРУЖБА» (12, 14, 16, 18, 20), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «НУКУС» (11, 13, 15, 16.30, 18, 19.30, 21), «МОСКВА» (13, 14.30, 16, 19), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11.30, 14.30, 16, 17.30, 19, 21).

Тошқин — САНЪАТ САРОЙИ (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

Шаҳарликлар — «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 14, 16, 18, 20, 22), Ғ. ҒУЛОМ номли (11, 13, 15, 17, 19, 20.30).

Япония ҳалокати — «ЎЗБЕКИСТОН» (10, 12, 14, 16, 18, 20, 21.30).

Афоня — «МОСКВА» (10, 11.30, 18, 21), С. РАҲИМОВ номли (12, 14, 16, 18, 20, 21.30).

Золомия — «ЧАЙКА» (12, 14, 16, 18, 20, 21.30).

Дублер — «КЎКЧА» (11, 13, 15, 17, 19, 20.50).

Фарзандлар замони — «ЯНГИОБОД» (11, 14, 17, 20).

Ёмғир ёғди, излар ювилди — «МИР» (11, 13, 15, 17, 19, 21).

Кучикни паровозга алмаштираман (11). **Очиқ ҳаво** (13, 15, 19, 21): — «ТИНЧЛИК».

Солярис — «ПИОНЕР» (18.30, 21).

Кўзгу — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10, 12, 14, 16, 18, 20).

А. С. ПУШКИН НОМИДАГИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА
15 МАЙ КЕЧ СОАТ 8 ДА,
16 МАЙ СОАТ 5 ВА 8 ДА
М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

ҚАТНАШАДИЛАР:

ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ ОЛМАХОН ҲАЙИТОВА.

БУТУНИТТИФОҚ ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИ КОНКУРСИНИНГ ЛАУРЕАТИ.

КАРИМА УЗОҚОВА

Солистлар: Фаҳриддин УМАРОВ, Ҳадича АЛИМАРДОНОВА, Фотима БАРАТОВА, Гулчеҳра ИСМОИЛОВА, Сора ШУКУРОВА, Ҳалил АБДУЛЛАЕВ, Изомжон САДРИЕВ, Ражаб ИСМОИЛОВ, Абдуфаттоҳ САИДОВ, Анвар РУСТАМОВ, Нодира АҲМЕДОВА.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ.

Программани — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист ҒУЛОМ ТОЖИАЪЛОЕВ олиб боради.

Билетлар А. С. Пушкин боғи кассасида кундуз соат 2 дан сотилмоқда.

ИШҚИВОЗ ҚУЁНШУНОСЛАР ДИҚҚАТИГА!
ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МАТЛУБОТ ЖАМИЯТИНИНГ
«ТАШКООПТОРГ»И
ОЛОЙ БОЗОРИДА
АҲОЛИДАН ТИРИК ҚУЁНЛАРНИ СОТИБ ОЛАДИГАН

ҚАБУЛ ПУНКТИНИ ОЧДИ

ТИРИК ҚУЁНЛАР ҚУЙИДАГИ НАРХЛАРДА СОТИБ ОЛИНАДИ.

1 КАТЕГОРИЯ БЎЙИЧА — бир килограмм тирик вазни учун 1 сўм 40 тийин;

2 КАТЕГОРИЯ БЎЙИЧА — бир килограмм тирик вазни учун 1 сўм 20 тийин.

Бундан ташқари тирик қуён териси учун 1 ноябрдан 15 мартгача — 1 сўм 70 тийин, бошқа вақтларда эса 30 тийиндан ҳақ тўланади.

Ю. А. ГАГАРИН НОМИДАГИ
ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ТЕХНИКУМИ
21 МАЙ СОАТ 16.00 ДАН БОШЛАБ
АБИТУРИЕНТЛАР УЧУН
«ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»НИ ЎТКАЗАДИ

Техникум адреси: Тошкент шаҳар, Куйбишев кўчаси, 12-уй.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими бўйича давлат комитети

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҚУРИЛИШИ БОШ БОШҚАРМАСИ ҲУЗУРИДА ТАШКИЛ ЭТИЛАЁТГАН ЯНГИ

158-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1976—1977 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ҚУРИЛИШЛАРИДА ИШЛАШ УЧУН ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: **қурилиш сувоқчилари** (ўқиш муддати — 1 йил), **дурадгор-паркетчилар** (1 йил), **пардозловчи-плитачилар** (2 йил), **пардозловчи-мозаикачилар** (2 йил), **қурилиш дурадгорлари** (2 йил), **қурилиш бўёқчилари** (1—2 йил), **сувоқчилар** (6 ой), **дурадгорлар** (6 ой).

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10-СИНФ ҲАЖМИДАГИ МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ВА УНДАН ЮҚОРИ ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш даври иш стажига ҳисобланади.

Ўқиш рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛАР ШАҲАР ПРОПИСКАСИ БИЛАН, УЧ МАҲАЛ БЕПУЛ ОВҚАТ, ФОРМАЛИ ВА МАХСУС ИШ КИЙИМЛАРИ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ПРАКТИКАСИ ВАҚТИДА ЎҚУВЧИЛАР 33 ПРОЦЕНТ ИШ ҲАҚИ ОЛАДИЛАР.

Область ва районлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини имтиёзли тугатганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига йўлланма билан ўқишга юбориладилар.

ЎҚИШ — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш керак: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома (ёки паспорт), маълумоти ҳақидаги ҳужжат, турар жойидан справка, соғлиги ҳақида справка, характеристика, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, 3х4 см. катталикдаги 6 та фотосурат.

АРИЗАЛАР ҲАР КУНИ ЭРТАЛАБ СОАТ 9 ДАН СОАТ 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Октябрь район, «Халқлар дўстлиги» проспекти, Қибрай проезди, 54-уй, (13, 14, 11, 38, 48, 70, 71-автобуслар, 2, 6, 7, 14-троллейбусларнинг «1-туғруқхона» бекати).

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

12 МАЙ — ЧОРШАНБА

Биринчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.15 Кўрсатувлар программаси. Болалар учун «Камалак» программаси. 18.20 Мультфильм. 18.30 «Севимли сарой» (ўзб.). 19.00 «Миллионлар ленинча университети». КПСС XXV съезди ҳозирги босқичда экономикани ривожлантиришнинг асосий хусусиятлари ва асосий проблемалари тўғрисида (ўзб.). 19.15 «Ахборот» информацион программаси. (рус.). **Ўзбек тилида:** 19.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Студентлик— олтин даврим». 20.00 Т. Азизовнинг ижодий портрети. 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 «Рақслар гулдастаси». Концерт. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 Футбол бўйича СССР кубоги учун нимчорақ финал. МАСК— «Торпедо» «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида велосипед бўйича жаҳон пойгаси. Чехословакиядан олиб кўрсатилади. 00.15 Янгиликлар.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 16.15 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Назарий механика (ўзб.). 17.15 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Олий математика. (рус.). **Москва кўрсатади.** 18.15 «Горнчилар, қаердасиз!». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Қувноқ ноталар». 19.30 «Инсон ва қонун». 20.00 «Спортлото» тиражи. 20.10 «Элисо Вирсаладзе чалади». Фильм-концерт. 21.00 «Солдат мемуарлари». Кўп серияли телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 2-фильм. **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 22.00 Ҳужжатли фильмлар экрани. 22.30 «Кино оламида». 23.30 Кўрсатувлар программаси.

Учинчи программа. Тошкент кўрсатади. 18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 «Одам ва биосфера». Биологиядан ўқув кўрсатуви (ўзб.). **Рус тилида:** 19.30 Бернард Шоу. «Миллионер аёл». Телевизион фильм-спектакль. 2-серия. 20.35 Тошкент янгиликлари. 20.50 «Ўқитувчи экрани». 21.20 «Тошкент» телепрограммаси, «Гўзаллик шайдолари» (ўзб.).

13 МАЙ — ПАЙШАНБА

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 10.00 Янгиликлар. 10.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.30 «Горнчилар, қаердасиз?». 11.15 «Жангда фақат чоллар». Бадиий фильм. 12.45 Оммавий симфоник куйлардан концерт. 15.00 «Василий Горин». Телевизион ҳужжатли фильм. 15.55 «Совет қонунчилиги асослари». «Мулк, шартномалар ҳуқуқи». 16.25 «Бизнинг Лермонтов». Кўрсатувда Ленин мукофотининг лауреати, ёзувчи И. Андроников иштирок этади. 17.15 «Жасорат»нинг дала почтаси. **Тошкент кўрсатади.** 17.45 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 17.50 «Ғозлар-оққушлар». Рус халқ эртаклари асосида болалар операси. 18.20 «Физкультура ва спорт» Телевизион журнал. 18.45 «КПСС XXV съезди қарорлари — ҳаётга!». «Янги техниканинг хўжалик ҳисобидаги самарадорлиги». 19.15 «Ахборот» информацион программаси. **Москва кўрсатади.** 19.30 «Миллионлар ленинча университети». «КПСС XXV съезди ҳозирги шароитда икки система ўртасидаги ғоявий курашнинг ўзига хос хусусиятлари тўғрисида». **Тошкент кўрсатади. Ўзбек тилида:** 20.00 Бир актёр театри. Л. Қаюмов. «Юлдуз онлари». 20.30 «Ўзбекистон чорвадори». 21.00 «Ахборот» информацион программаси. 21.20 Чорвадорлар учун концерт. **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 «Дворянлар уяси» Бадиий фильм (ўзб.). 00.10 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 11.25 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 11.30 «Ҳозирги босқичда КПССнинг роли». Жамиятшуносликдан ўқув кўрсатуви. 12.00 Телевизион ҳужжатли фильм. 12.30 «Ҳозирги босқичда КПССнинг роли». Жамиятшуносликдан ўқув кўрсатуви (ўзб.). **Тошкент кўрсатади.** 16.45 «Олий ўқув юртида меҳнатни илмий асосда ташкил этиш» (рус.). **Москва кўрсатади.** 17.45 «Фан оламида». 18.15 «Қувноқ стартлар». 19.00 Янгиликлар. 19.15 «Ўйнаб, қўшиқ айтамиз». **Тошкент кўрсатади.** 19.30 «Старшеклассник» программаси. (рус.). **Москва кўрсатади.** 20.00 А. Бородин. «Князь Игорь». Фильм опера. С. Виноградованинг кириш сўзи билан бошланади. **Тошкент кўрсатади.** 22.00 Ҳужжатли фильмлар экрани (ўзб.). **Москва кўрсатади.** 22.30 «Оқ йўл!». 00.10 Янгиликлар.

Учинчи программа. 18.55 дан **Тошкент кўрсатади.**

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, 26-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33.02.49 дан 33.02.58 гача. Эълонлар бўлими—33-81-42.

Р — 14170. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. «Правда Востока» кўчаси, 26.

ИНДЕКС 64570. Нашр В—3090.